

IZHAJA VSAKI DAN

Tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posamične števe se prodajajo po 3 nvč. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele števe po 5 nvč. (10 stot.). OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinske in obrtne oglase po 3 st. mm, smrtne, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljna vrsta K 2. Mali oglasi po 3 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.
V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za vse leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez dopolnilne naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljsko izdajo „EDINOSTI“ stane: celoletno K 5-20, pol leta 2-60. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista. UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Tiskarna tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ul. Giorgio Galatti št. 18. Poštno-hranilnični račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

Govor državnega posl. dr. a Rybářa v seji zbornice poslancev dne 1. decembra 1909.

(Nadaljevanje)

Komunalni gimnazij in realka v Trstu.

Nu, gospod tovariš Pitacco je res ganljivo tožil tudi radi gimnazij in realka. Razložil je vso zgodovino trpljenja teh dveh zavodov. Le na jedno okolnost je pozabil. Res je, da država vzdržuje v Trstu nemški gimnazij in nemško realko, dočim italijanski gimnazij in italijansko realko vzdržuje občina. Pri vsaj tej stvari, ki jo je pripovedoval, je g. tovariš Pitacco pozabil na okolnost, da se je vlada že opetovano obrnila do mestnega magistrata (Oporekanje) ter ga pozvala, naj ti dve srednji šoli prepusti državi v oskrb. A tržaški mestni svet je vsakokrat odbil ta predlog z največjim ogorčenjem. (Mej-klici). Da, še več. Jaz sam sem v tržaškem mestnem svetu opetovano stavil predlog, naj bi se zopet obrnili do vlade ter zahtevali od nje, da vnapreje ti šoli! (Posl. dr. Pitacco: Zakaj pa? To povem tudi.) In v zadnji seji finančne komisije, ki se je vrtila pred mesecem dnij, sem ta predlog ponovil. Ali za ta predlog je glasoval edino le socialni demokraci, dočim so semšiljeniki g. Pitacco glasovali proti z največjim ogorčenjem. Zakaj? Tudi to sem že povedal in prosim, naj se mi ne očitata, da denunciram, ker tako je bilo povsem enostavno govorjeno v tržaškem mestnem svetu. Sponjam n. pr. le na govor mestnega svetovaleca Depiera, ki je rekel: „Da, duh, ki vlada v c. kr. srednjih šolah (Čujte! Čujte!) ni za naše otroke; mi hočemo, da se otroci vzgajajo v našem duhu!“ (Mej-klici). To je vzrok. (Oporekanje od strani posl. Pitacco). Prosim, čitate zapise! Morda ste bili vi sami poleg, ko je občinski svetovalec dr. Depiera čisto odkrito rekel: „Dokler imamo mi kaj besede v mestnem svetu, ne damo iz rok svojih srednjih šol. Nočemo, da bi prišle v roke.“ (Poslanec dr. Pitacco: Da, ker potem bi imeli takoj slovenske paralele!) To vas boli! Raje trpite krivico, nego da bi mi dobili pravico! Vidite, taka je tista politika tlačanja Italijanov: raje trpite krivico, nego da bi mi dobili pravico! (Poslanec dr. Pitacco: Isto delate ob vsučiliščnem vprašanju!) O tem bomo tudi še govorili.

Logika Italijanov!

Taka je stvar s tožbami radi srednjih šol. Ako bi se vlada nam približala s takim predlogom, si morete misliti, da bi mi posegli z obema rokama. Vihu tega je kaj čudno, da isti Italijani tržaški, ki nečijo izročiti vladi srednjih šol, zahtevajo od iste vlade, da jim otvori vsučilišče. Tu imajo torej zaupanje do vlade; ko pa gre za srednje šole, nimajo tega zaupanja! Kje je tu logika, kje konsekvence, — to naj gospodje izračunajo sami s seboj. (Mej-klici posl. Pitacco).

Pomen zadnjih volitev.

Nu, poslanec Pitacco je govoril tudi o potrebi ustanovitve slovenskih šol v Trstu in je seveda izjavil, da so slovenske šole v Trstu čisto nepotrebne, ker da služijo le v to, da podpirajo esvojevalno politiko Slovencev. Potem je rekel tudi: „Zadnje volitve prav za prav niso ničesar dokazale!“ Nu, gospoda moja, kaj da so dokazale zadnje volitve, to ve danes že vsa Avstrija; ja, mislim, da bi bilo odveč, ako

bi govoril o tem. Naglasiti bi hotel le to okolnost, da na zadnji občinskih volitvah za četrti razred ni bil na glavni volitvi izvoljen niti eden kandidatov. (Klic: Noben slovenski kandidat!) Ne, v mestu sploh nobeden — v okolici pa so bili izvoljeni slovenski kandidati. (Klic: Kjer so baje sami Italijani!). Da, kjer so baje sami Italijani! Na prvi volitvi ni mogel torej prodreti noben kandidat, a Slovenci, ki so v Trstu v zantitit négligeable, ki niti ne ekzistirajo, so prišli nič manj nego v treh okrajih v ožjo volitev. Če bi Slovencev res ne bilo tu, bi tudi slovenski kandidati ne mogli priti v ožjo volitev. Ta okolnost dokazuje pač zadostno, da je v Trstu dovolj Slovencev. V enem volilnem okraju se je celo zgodilo, da italijansko-liberalna stranka sploh ni prišla v ožjo volitev, ampak so prišli naši, slovenski kandidati, v ožjo volitev s socialno-demokratskimi. Tam so bili italijanski liberalci nam nasproti celo v manjšini.

Menim, to dokazuje zadostno, da je dovolj Slovencev, in sicer taci, ki so morali biti že dlje časa v Trstu nastanjeni, kajti po določilih volilnega reda za ta volilni razred... (Posl. dr. Pitacco: Za državne uslužbence ne velja to določilo!) Res je, ali niso vsi državni uslužbeni v četrtem volilnem razredu. Delavci pa morajo biti vsaj tri leta nastanjeni. To so ljudje, ki morajo imeti istotoliko pravic kakor oni, ki se priseljujejo iz Furlanije ali iz Istre itd.

Katero prebivalstvo je v Trstu stanovitno?

Sploh je jako čudno — in to ne velja le za tovariša Pitacco, to velja tudi za nemške meščanske stranke —, ako se hoče vedno delati razliko med takozvanim stanovitnim prarodnim prebivalstvom in pa pomikajočim, priseljevalnim prebivalstvom. (Klic: Tudi ministerstvo dela to razliko!) Da, to je tudi teorija ministerstva! Gospoda moja! Ako se dandanes, v dobi železnice, parnikov in zrakovov itd., še govori o „priseljenem prebivalstvu“, in ako se tem takozvanim „priseljenim“ hoče zato odrekati politične pravice tu v Avstriji sami, kamor so gotovo pristojni, potem to ni le krivično, ampak tudi nedemokratsko. Kdor hoče biti pravi demokrat, mora tudi temu prebivalstvu priznati politične pravice ter privoliti, da tudi ono prispeva, da more — recimo — dotična občina dalje voditi svojo upravo.

Sicer pa bi opozoril tozadevno še na neko drugo okolnost. Žal, da nimam tu zadnje statistike, vsehov zadnjega ljudskega štetja, da bi mogel navesti natančne številke — ali približno morem vendar nekaj navesti. Gospod tovariš Pitacco je sam pripoznal, da je okolica tržaška po večem delu slovenska; on trdi le, da je mesto po velikem delu, ali — kakor pravi — skoro popolnoma italijansko. Nu, če si ogleda statistiko in pripravi, koliko odstotkov domačega, to je: v Trstu pristojnega prebivalstva je v okolici, a koliko v mestu, pride do čudnih razmer. V okolici posebno v zgornji iznaša v Trst pristojno prebivalstvo do 80, da, celo do 85 odstotkov; v Trstu samem pa tvori sem pristojno prebivalstvo komaj 30 do 40 odstotkov!!! Vprašujem: katero prebivalstvo je torej v Trstu stanovitno in prarodno —

napisano? Morda so miss Pavlino zbudili samo zato. Vrh tega, da vidim, da je v njegovi oblasti (ker celo mene prosil oproščenja), se še vprašujem, kaj jo ta stvar osebno briga? Zakaj jo tako zanima? Zakaj so se z bali takega le barona? In kaj je to takega, ako se general ženi z m—lle Blanche de Cominges? Trdijo, da se morata radi tega nekako posebno držati; toda to je vendar že preveč posebno, priznajte sami! Kako mislite? Po izrazu vaših oči sem uverjen, da veste o tem kaj več nego jaz!

M. Astley se je nasmehnil in pokimal z glavo.

„Nemara res vem o tej stvari več nego vi,“ je dejal. „To zadeva samo m—lle Blanche in prepričan sem, da je tako.“

„Nu, kaj je z m—lle Blanche?“ sem zakričal nestrpno: hipoma me je obšlo upanje, da se mi tudi o m—lle Pavlini kaj odkrije.

„Po mojem mnenju ima m—lle Blanche sedaj posebne vzroke, da se na vsak način izogne srečanju z baronom in baronico, tembolj neprijetnemu, in kar bi bilo za njo še slabše, škandaloznemu.“

slovensko ali italijansko? To so številke, o katerih resničnosti se je možno prepričati vsaki hip.

Pisava naših imen.

Nu, tovariš dr. Pitacco je ob tej priliki predložil tudi razne druge narodne pritožbe in posebno ga boli spreminjanje imen. On imenuje to spreminjanje imen! To je pojav, ki se je pokazal pri vseh slov. narodih, da so namreč z uvedenjem slovenskega pravopisa začeli enostavno tudi slovenska imena pisati slovensko. To je vendar čudna zahteva, da naj bi mi svoja slovenska imena pisali po italijanskem pravopisu! Zakaj? Ker poprej ni bilo tega novega pravopisa. To je ravno tako, kakor če bi mi zahtevali od Italijanov, naj pišejo svoja imena z latinsko ortografijo. Gotovo bi najodločneje protestirali proti, a ravno tako morajo pripoznati tudi nam, da pišemo svoja imena s tisto ortografijo, ki je sedaj uvedena za naš jezik! Kako daleč je pa sicer prišlo s prejšnjim italijanskim pravopisom, o tem naj povpraša gospod tovariš dr. Pitacco v zemljiško-knjižnem uradu v Trstu. Tam najde slovenska imena — naj navedem v izglede le imeni Piščanc in Lavrenčič — pisana na 10, 15 in 20 različnih načinov, ki so vsi italijanski, ali krivo pisani. Sedaj se enostavno uvaža naša enotna ortografija in gospodje Italijani nimajo pravice, da bi nam to branili.

Pitacco proti slov. uradovanju.

Tudi se je tovariš dr. Pitacco jezi proti temu da so — ne vem natančno, ali utegae biti temu 20 let — uradniki začeli... (Poslanec dr. Pitacco: 16 ali 14 let sem!). Jaz sem prišel v Trst leta 1888 in sem videl že tedaj, kako so bili uradniki tako drzni, da so na sodišču za slovenske stranke sestavljali slovenske zapiskane in kako so kasneje prišli — horrible dicta — celo slovenski advokati, ki so nadaljevali to delo. Nu, gospoda moja, ako se danes zahteva, da narod, kakoršen je slovenski in kakoršni so sploh slovanski narodi, da sploh kak narod v Avstriji nima pravice, da v svojem jeziku, v svojem materinem jeziku, v svojem občevelnem jeziku — če hočete — vlaga svoje na sodišču — taka zahteva, gospoda moja, se obsoja sama po sebi. (Mej-klici od strani posl. dr. Pitacco!) Samo ob sebi umevno je vendar, da slovenske stranke vlagajo svoje spise v svojem jeziku. Če se pa ni godilo tako nekdanj, je bila to ravno krivična krivica, proti kateri smo protestirali in proti kateri bomo vedno protestirali. Ravno italijanskemu protokoliranjju je bila ta posledica, da so bili obtoženci zaslišani s pomočjo tolmačev. (Posl. dr. Pitacco: Jaz mislim le na prošnje za javne knjige). Tudi! To se je godilo, a navztrajale so naravnost neverjetne razsodbe, ki jih je moralo kasnijsko sodišče enostavno razveljavljati.

Za naš književni jezik!

Ali gospodu tovarišu Pitacco, se menda zle zemljiške knjige aveto pismo, v katero smejo vpisavati samo Italijani. Slovenci pa nimajo nobene pravice do zemljiških knjig. Jaz pa opozarjam na okolnost, da se velik del tržaškega teritorija, namreč vsa okolica, nahaja v slovenskih rokah, mesto pa po večem delu v italijanskih. To prebivalstvo, ki je glede površja tal v manjšini, bi hotelo v zemljiški knjigi vedeti vsiliti svoj jezik. Tudi to je tako nelogično, da si lahko prihranim vsako nadaljno zavračanje. Tovariš dr. Pitacco je rekel tudi, da so te vloge sestavljene v jeziku, ki ga prebivalstvo ne umeje. Rekel sem že poprej, da je ta prigovor čuden in značilen, [za način boja od strani italijanskih

liberalcev v Primorju. Oni zahtevajo, da se vlogo na sodišču sestavljajo v dijalektu dotičnega prebivalstva, in to zahtevajo Italijani Primorja, kjer je znano, da Furlani govorijo dijalekt in da — ako niso obiskovali šol — niti absolutno ne umejo italijanskega književnega jezika. Opozarjam dalje na okolnost, da so — ko je bil sloviti proces Palizolo delegiran iz Sicilije v Milan — morali dotične italijanske priče, obtožence itd. zaslišavati s pomočjo tolmačev; dalje na okolnost, da kralj italijanski, ko je potoval po Romani in ga je pri tem pozdravil neki italijanski župan, ni umel od tega govora niti ene besedice, tako, da so morali privedi tolmača, ki je italijanskemu kralju raztolmačil, kar mu je njegov italijanski podanik govoril v italijanskem jeziku! To je nekaj samo ob sebi umevne in ne bi govoril o tem, da ni tovariš Pitacco hotel izkoristiti tudi te okolnosti. Umevno je, da naveden kmet ne umeje sodnijskega sloga; ali tudi kak tržaški meščan in delavec iz starega mesta razumeta kako italijansko razsodbo ravno tako malo, kako malo umeje tirolski kmet visoko nemščino, v kateri je sestavljena kako nemška razsodba. (Pride še.)

Za slovenski pouk

na držav. ljudskih in meščanskih šolah.

Interpelacija poslanca dr. Rybářa in tovarišev, na njega prazvrišenost gospoda naučnega ministra v seji zbornice poslancev dne 25. novembra 1909.

C. kr. ljudske in meščanske šole v Trstu obiskuje tudi precej otrok slovenske narodnosti.

Ta pojav je treba tolmačiti s tem, da se edina slovenska zasebna šola v Trstu nahaja predaleč od centra mesta in od mestnih delov, ki ležijo ob obrežju, ter da omenjena šola radi pomanjkanja prostorov in sredstev ne more vsprejeti vseh slovenskih otrok, katerih število narašča od leta do leta.

Ker je iz goričenjenih razlogov mnogim slovenskim staršem nemožno, da bi dajali svojim otrokom pouk v materinem jeziku,

Politično društvo Edinost

sklicuje

javni shod

danes dne 5. decembra

ob 10. uri predpoludne.

v gledališčno dvorano „Narodn. doma“.

DNEVNI RED:

Naše zahteve na polju ljudskega in srednjega šolstva.

SLOVENC! Trsta in okolice! Udeležite se tega vevlačnega shoda v čim večem številu.

ODBOR

POLITIČ. DRUŠTVA EDINOST.

podobnim. Bil je ves v prstanih in briljantih in sicer neponarejenih. Vozila sta se v krasni kočiji. M—lle Blanche je igrala na trente et quarante, kolikor se spominjam, sprva srečno, potem pa se ji je sreča silno izneverila. Pomnim, da je nekega večera zaigrala ogromno vsoto. Najhujši udarec pa je bil zanj, da je un beau matin (nekega lepega jutra) izginil njen princ neznan kam; izginili so tudi konji in kočija, vse je izginilo. Dolg v hotelu velikanski. M—lle Zelmá — namesto Barberini je naekrat postala m—lla Zelmá — je bila v največjem obupu. Tullila je in cvilila, da je bilo čuti po vsem hotelu, in je v besnosti raztrgala obleko. V hotelu je stanoval poljski grof — vsi potujoči Poljaki so grofi — in m—lle Zelmá, trgajoča svoje obleke in praskajoča ko mačka svoje obličje s svojimi krasnimi, v dišavah umitimi rokami, ga je jela zanimati. Pogovorila sta se in pri obedu se je potolažila. Že zvečer se je grof pojavil z njo roka v roki v vokalzu. M—lle Zelmá se je smejala po svoji navadi zelo glasno in se je vedla zelo neprisliljeno.

(Pride še.)

PODLISTEK. 25

IGRALEC.

ROMAN. - IZ SPOMINOV MLADENIČA.
Ruski spisal F. M. Dostojevskij. Poslovenil R. K.

„Prav, prav! Zmeden sem še in sedaj ne morem še pojmiti mnogočesa,“ sem rekel skoro brez sape. „Sicer ste pa res dober človek. Sedaj pa k drugi stvari; ne prosim vas sveta, ampak slišati hočem samo vaše mnenje.“

Pomolčal sem nekoliko in potem začel:

„Kaj si mislite vi, čemu se je general tako preplašil? Zakaj so naredili iz moje neumne šale tako afero, tako afero, da je celo des Grieux videl potrebo vmešati se, dasi se on meša samo v zelo važnih slučajih, me posetil (kako se vam zdi?), me prosil, on, des Grieux, mene! Slednjič si zapomnite, da je prišel ob devetih in da je že imel pisemce od miss Pavline! Vprašanje je torej, kdaj je bilo

dajajo nemškimi državnim šolam prednost pred italijanskimi občinskimi tudi iz razloga, ker bi se po učnem načrtu c. kr. ljudskih in meščanskih šol moralo učiti tudi slovenščina kakor učni promet.

Ali žal, da se pouk slovenščine na teh šolah skoro popolnoma zanemarija. Slovensko čepajo se je v tem oziru že opetovano pritoževalo o pomanjkljivosti pouka slovenščine. Tudi „Edinost“ od minule srede toži bridko o nezadostnem in zanemarnem pouku slovenščine na omenjenih šolah.

Pritožbe se nanašajo pred vsem na organizacijo pouka. Slovenski učenci petih ljudskih razredov so namreč glede pouka slovenščine porazdeljeni le v dva oddelka. Na drugi, da je tu izključeno tudi le deloma temeljito obdelovanje predmeta in da je napredek nemogoč. Brez ozira na to pa morajo učenci višjih razredov izgubljati zanimanje, ob neprestanem ponavljanju onega, kar so že čuli. Pa tudi iz razlogov glede orostora je omenjena razdelitev nezadostna. Tako se na pr. učence šestih paralelnih razredov drugega in tretjega razreda deške ljudske šole na trgu Lipsia tiča v en šolski razred, kar ima za posledico, da mora po šest otrok sedeti v klopi, ki je namenjena za štiri otroke.

Druga neprilika je pomanjkanje za pouk slovenščine namenjenih učnih moči. Događa se neredkokrat, da v slučaju, da je učitelj ali učiteljica, ki je poverjen pouk slovenščine, obbolela, ostaja dotični oddelček po cele tedne brez poučevanja, ker ni na razpolago nadomestujočih učnih moči. Otroke se pošilja v takem slučaju enostavno domov, ali pa prihajajo učitelji, ki ne umeje niti besedice slovenske in ki poučuje tako, da pušča kakšnega učenca kaj čitati.

Posledica temu je da po tri- do štiriletnem učenju slovenščine, prihajajo učenci na srednje šole, ne da bi imeli kak pojma o slovenski pravilnem sklanjanju in spreganju, ker se pomorejo izražati samo v narečju, ki ga čujejo v domači hiši.

Temu se bomo čudili tem manje ako pomislimo, da nekateri učitelji, oziroma učiteljice govore v takozvani slovenski uri le nemški, ter poučujejo tako, kakor da bi imeli posla z nemškimi otroci, ki nimajo o slovenščini niti pojma. A pri tem treba pomisliti, da se k temu pouku ne dopušča niti otrok slovenskih starišev, ako ne govore gladko slovenski. Slovensko prebivalstvo v Trstu mora tem odločneje zahtevati izboljšanje pouka slovenščine na imenovanih državnih šolah, ker niti občina, niti država nečeta za več nego 2000 slovenskih otrok v Trstu ustanoviti in vzdrževati niti ene slovenske ljudske šole.

Tudi tržaški Slovenci imajo pravico do gojitve svoje narodnosti in svojega jezika, predvsem pa do ljudskošolskega pouka v maternih jezikih, z bog česar si dovoljujejo podpisani vprašati:

1. Ali so Vam ekselenci zaane opisane pomanjkljivosti v pouku slovenščine na c. kr. ljudskih in meščanskih šolah v Trstu?

2. Ali je Vaša ekselencia pripravljena odrediti temeljito reorganizacijo in izboljšanje tega pouka in skrbeti v bodoče za strogo nadzorstvo?

Slovaki in dinastija.

Pod pritiskom sedanje situacije, ko je bila nevarnost, da pride na vlado največji sovražnik svobode nemagjarskih narodov, namreč ministerstvo Andrássy, so Slovaki pa tudi Romuni čutili potrebo, da revidirajo svoje razmerje nasproti dinastiji.

„Slovensky Tyždeník“, glavno glasilo slovaške politike, je prinesel pred nekoliko dnevi tale članek:

„Na Dunaju so mislili dosedaj, da se na nemadžarske narodnosti na Ogrskem ni treba ozirati, ker one da bodo tako in tako služile kakor orožje v rokah dunajske politike, kadar jih bo ta politika potrebovala. Mi Slovaki smo bili vedno uverjeni, da imamo vladarska hrisa in mi, a tudi druge nemadžarske narodnosti in madjarsko ljudstvo samo, enake interese nasproti madjarski oligarhiji. Zato so naši očeti preživeli kri leta 1848, zato so šli naši vodje Jozefy in Moyses z deputacijami na Dunaj. Ipak nas razlašče dejstvo, da je za naša žrtve in za našo kri dobivala koristi le madjarska oligarhija. Od obljub, ki so bila dana Slovakom in Romunom, ni Dunaj izpolnil ničesar. Ko so se po dolgi pasiviteti leta 1901 in 1905 pojavili v državnem zboru zastopniki ogrskih narodnosti, ni trebalo bodočnosti našega naroda graditi več samo na blagonaklonjenost Dunaja; čim dalje, tembolj se je širila zavest, da narodna bodočnost ne leži v zunanji pomoči, ampak v njegovi notranji moči. Vsed tega je morala biti narodnostna politika pred vsem demokratična. Leta 1906 je privolil v splošno volilno pravico tudi sam kralj. Prva in temeljna zahteva narodnosti je postala vladarska zahteva. Po štirih letih čakanja, ki je temeljito na kraljevski obljubi, so začeli ministri govoriti, da kralj odstopa od splošne volilne pravice. V tem leži razloga koraka narodnostne stranke, na katerem se izpodtikajo dunajski krogi.

Mi Slovaki in ostali narodi v deželi bi bili iz vse duše radi pomočniki svojega vladarja. Naše trdno uverjenje je, da habsburška monarhija dosedaj še ni doživela svojih historijskih nalog in da je njena največja naloga, da je v prijeten stan in dobro domovino za male narode, ki žive v njej in nosijo bremena življenja. Vstrajamo

na zahtevi po obli volilni pravici, kar vas dinastijska politika v Ogrski brez volilne reforme je bila, zgrajena na pesku. Zahtevamo občo volilno pravo, ker nismo družba lakajev, ampak narodi, ki so si zaslužili svojega slovenskega dostojanstva. Za pošteno občo volilno pravico pojdemo s kamarilo. Če pride zopet vlada, ki bo neprijateljska demokratični volilni reformi, zbiramo se zopet s kamarilo. Želimo, da se zveza med dinastijo in 20 milijoni ljudstva na Ogrskem ne pretrga. Od vstrajnosti te zveze je odvisen padec oligarhije ter bodočnost dinastije in države“.

Za odstavljenje belgijskega kralja Leopolda.

Belgijski kralj Leopold je začel zadnje čase uganjati take neumnosti, da je postala proti njemu splošna nezadovoljnost. Kljub svoji visoki starosti ima ljubavno razmerje z neko navadno žensko, katero je napravil za baronico. Nekaj časa je sicer skrival to razmerje, a v zadnjem času se je začel s svojo ljubico kar javno kazati. Zato je pričakovati vsaki hip, da bo odstavljen, ako se ne odpre prestolu sam, in dobrovoljno.

Italijanska „manjšina“ v Dalmaciji.

Ko bi moralo biti po želji Italijanov, Dalmacija bi imela dobiti zopet italijanske gospodarje, italijanske šole, italijanske poslance itd. Vse to bi morala dobiti današnja hrvatska Dalmacija, ker je nek daj bila skozi 400 let v državni zvezi z Venecijo.

Nimamo časa, da bi tolmačili znane zgodovinske resnice o mejah tedanje benečanske Dalmacije. Povedati hočemo samo v dveh besedah, da se današnja Dalmacija nikakor ne pokriva s tedanjo benečansko Dalmacijo, ker, dočim so bile v časih Serenissime njene same primorske meste (Dabrovci nikdar!) je ostalo dalmatinsko ozemlje pripadalo hrvatskemu gospodarju. Pa niti primorska mesta niso bila čisto italijanska, čeravno so imela Benečane za gospodarje. To dokazuje dejstvo, da so vsa ta mesta, razun Zadra, kar ob enem otrčala s sebe italijanske gospodarje, čim je zapihal v njih vetrič narodne zavednosti. Mi si ne moremo misliti bogatega in kulturnega mesta, ki bi v enem letu podleglo kmetom iz okolice, k temu še kmetom, ki niti niso prihajali v mesto! Ni torej res, da je hrvatska okolica „italijanskih“ mest v Dalmaciji udarila njihovo italijanstvo. — To je podleglo družemu boritelju: probujenemu hrvatstvu v mestih s kamili!

Italijani sodijo o dalmatinskih mestih po govorjenju njihovih meščanov. Ti govora rado italijansko, in zato naj so Italijani! To je glavna laž.

Italijani se motijo zelo, če mislijo, da je dalmatinsko italijanstvo na tridih temeljih, ko počiva na italijanski govorici dalm. meščanov. Znaná resnica je, da je laglje vzbuditi zaspano narodno zavest, nego pa priditi si jezik, ki smo ga morali pozabiti v tujih šolah in v potujenem ambientu. Dalmatinski Hrvati v mestih, v šolah Tomasea, Nedila, Klaića, Pavlinovića in njihovih tovariših, so se borili za svojo hrvatstvo — v italijanskem jeziku. V tem jeziku je bil bilan list „Il Nazionale“ (današnji zadarski „Narodni list“), in v tem jeziku pisala je hrvatska inteligenca za zjedinenje s Hrvatsko. Tedaj so bili dalmatinski Italijani le „autonomi“, Tomaseo sam pa se je priznaval za „Dalmatinsko“.

V Dalmaciji ni bilo do tedaj irredente, dalmatinski Slavi dilingua italiana so bili le proti združitvi s Hrvatsko, ker je bil v dalmatinskih mestih močan znani kampanizem, želja po autonomiji posameznih mest.

Novi časi so prinjali v Dalmaciji zmago hrvatske ideje, Dalmato-Slavi pa so začeli trobiti v rog tržaških irredentovcev.

Tako smo prišli do tega, da so Hrvatje „oropali“ dalm. Italijane za poslance v drž. zbor. Nedavno je sam bar. Bienerth, govoreč o historijskih manjšinah, nekako priznal „pravo“ dalmatinskih Italijanov do enega poslancea.

Kaj pa govorijo številke? Na volitvah 1907 je bilo oddanih v zadarskem okraju 11.000 glasov, Italijanski kandidat dr. Ziliotto pa je dobil od teh le 3000 glasov in polovico od teh glasov so mu dali še nezavedni in gospodarsko odvisni hrvatski kmetje. Treba je pa znati, da prihaja v Dalmaciji na povprečno 65.000 prebivalcev po en poslanec in da v vsej Dalmaciji, t. j. od Zadra do Spića, ni več od 15.000 Italijanov; potem se daja lahko soditi o „pravi“ dalm. Italijanov!

Dr., ali italijanska kultura v Dalmaciji! Za njo skrbi monarh. Bulić v Splitu. Sezidajo krasni muzej in ondi bodo zastopana vsa stoletja, vsa kultura nekdanje „italijanske“ Dalmacije. Zunanji, v mestih in na deželi, pa struji sveže, krepko hrvatsko življenje, ki da še enkrat vsem Hrvatom zibel narodnega edinstva in svobode!

Dnevne vesti.

Mestni svet tržaški. Seja je začela ob 7.30. Po daljši debati je bil sprejet predlog odseka za javno snago glede premembe o pohranjuvanju smeti po hišah in uvedbe posebne takse za to.

Potem je otvoril župan generalno debato o proračunu za l. 1910.

Dr. Puecher je povdarjal, da bi morala biti podlaga občinski politiki, socialna pravičnost. Občina bi morala delovati, da se nasprotstva kolikor mogoče ublažijo, naloga občine bi bila, delovati na to, da se odstrani vsaj deloma obstoječa socialna nepravilnost.

Govornik priznava, da odgovarjajo občinski troški kolikor toliko občinam interesom. Vendar pa so med troški tudi take postavke, ki služijo le boljim stanovom. Tako n. pr. srednje šole. (Ugovarjanje, hrup.) Te šole so v teoriji pač dostopne vsem, a ne tako v praksi, ker proletarec nima sredstev, da bi pošiljal svoje otroke v srednje šole.

Kritikuje, da ni v proračunu nikake postavke, ki bi služila v interesu socialne politike. Vendar bi občina lahko dosti storila za delavske razrede. Tako bi občina zamogla urediti posredovanje za delo.

Rascovich: Imeli smo tako posredovalnico, a se ni obnesla radi nasprotovanja vaše stranke. (Hrup.)

Dr. Puecher: Zato ker niste zaslužili zaupanja. S tem, da ste sprejeli volilno reformo, pa kateri so zastopani tudi delavci v mestnem svetu, ste že dobili nekoliko zaupanja, a ne še popolno. (Mej-klici, smeh.)

Tu se ni za smejeti. Stvar je resna. Občina bi morala kaj urediti, za slučaj brezposelnosti delavcev. Le če bodete kaj storili za delavce, si pridobite njih zaupanje.

Občina bi morala kaj storiti za aprovi-zacijo mesta. Sveda čudežev ne mora delati, vendar pa bi lahko kaj storila za znižanje cen kruha, mesa in mleka. Mogla bi posredovati med konsumenti in producenti.

Potreba bi bila davčna reforma, ki bi odgovarjala načelu, da dobi od občine vsak meščan, kolikor plača.

Povdarja, da spada več del troškov, ki so uvrščeni v proračun kot izredni troški, za pravo med redne. Uvrščeni so med izredne izdatke taki izdatki, katere bi se moralo pokriti z rednimi dohodki, a ne s posejili.

Konečno izjavlja, da bo njegova stranka glasovala proti proračunu v celoti, ker bi značilo glasovanje za proračun zaupanje vladajoči stranki.

Dr. Wilfan: Poslanec okolice, ki so bili pred nami tu, so glasovali v zadnjih letih vedno proti proračunu. Tudi mi nimamo nikakega vzroka, da bi glasovali za proračun. Z volilno reformo se je sicer upliv naših narodnjakov povečal, vendar pa ta volilni red še nikakor ne odgovarja dejanskemu stanju. Ne vidimo v mestnem svetu še zastopanih mestnih Slovencev, kakor bi to odgovarjalo dejanskim razmeram.

Mestni svet je sprejel predlog po uvedbi splošne in enake volilne pravice po proporcionalnem sistemu. Nadeja se zato, da pride kmalo do nove pravilne volilne reforme, po kateri bodo zastopani Slovenci v mestnem svetu v onem številu, kakor to odgovarja dejanskim razmeram.

Razmere, v katerih žive Slovenci mesta in okolice so take, da mi ne moremo glasovati za proračun. Stojimo na stališču demokracije in pravega napredka. A pri tem smo pripravljene se boriti toliko proti italijansko-liberalni večini, kolikor proti social. demokratični manjšini, ker stoji ena, kolikor druga na ozkem in teozorčnem stališču. Dočim pozna prva le en narod, pozna druga le en razred. Glasovali bomo proti celotnemu proračunu, a pridružujemo si, da bomo glasovali v podrobni razpravi za, ali proti posameznim postavkam.

Proračun predstavlja zasluge in krivde večine, je ogledalo večine. V proračunu se zrcali program te večine.

Naši predniki so glasovali v zadnjih letih dosledno proti proračunu. Ker je pa ta proračun le nadaljevanje starih proračunov, mi ne moramo glasovati za. Pa tudi sicer je proračun za nas nesprejemljiv, toliko v dohodkih kolikor troških. Tu so izdatki za dolgove, in druge troške, proti katerim smo že prej glasovali. Torej ne moremo niti sedaj glasovati drugače. (Hrup, nemir.) Rava sinii: Zapremo nam vodo v okolici.

Dr. Wilfan: Povdarjal sem že, da si pridružujemo, glasovati v podrobni razpravi za ali proti posameznim postavkam. Sicer je pa dolžnost občine, da skrbi za vodo. Zato se ne bom spuščal v podrobnosti.

A omeniti moram, da štedite takrat, ko se gre za okoliščanske potrebe, a ne takrat ko se gre za vaše potrebe. Za občinski gimnazij in realko se troši na leto 300—400.000 kron. Ti stroški so nepotrební, ker je država pripravljena prevzeti obe šoli v svojo oskrb. (Hrup, dr. Ruca je napravil neki mejklici.)

Kolega dr. Ruca me je s svojimi mejklicami spomnil na neki njegov izrek v šolskem odseku: Da se morajo ravnanati naše občinske finance po potrebah, a ne potrebe po financah. Mislim sicer, da je to le osebno mnenje kolega dr. Ruca, a če bi bilo to natelo sprejeto, bi bil polom neizogiben. Ker je vlada pripravljena prevzeti v svojo oskrb občinski gimnazij in občinsko realko, čemu obteževati občinski proračun z vedno novimi troški.

Okolica je splošno zanemarjena. Z okoliščani se v nobenem oziru ne postopa tako kakor z meščani. V okolici manjkajo šole, ceste, vodnjaki, svetiljke, kopelji itd. (Nemir prigovarjanje.)

Občina ima sredstva za stroške, ki bi jih lahko navela na ramena drugih, nima pa v okolici sredstev niti za najpotrebnejše.

Slovenski zastopniki ne morejo odobriti programa, ki ga razvija proračun. Proračun je sestavljen tako, kakor da bi bila občina izključno italijanska. A temu ni tako. V mestu je tudi velik del Slovencev. (Klici: Importirani. Hrup.) In četudi bi bili importirani, pri nimate nikake pravice, nas raznarodovati. Pri zadnjih volitvah smo pokazali, koliko nas je. (Hrup.) Govornik je zaključil s ponovno izjavo, da bodo on in njegovi sodelavci glasovali proti proračunu, kot celoti.

Dr. Mrak je rekel, da bi odgovoril obema predgovornikom, a ker ni pripravljen, da bi kar tako pobijal dobro premišljena govora obeh predgovornikov in ker je 10. ura, predlagar, naj se sejo zaključi.

Prilodnja seja jutri ob 7. uri zvečer.

Novo-stari denarni zavod ali past Slovonom! Na Borznem trgu št. 5. ima sedež „Associazione Generale fra negozianti al dettaglio“, ki se ravno sedaj skuša preleviti v trgovsko obrtno banko.

Zavod, ki je bil do sedaj namenjen le malim trgovcem, hoče postati v bližnji bodočnosti mešan jez proti vsem tukajšnjim slovenskim denarnim zavodom.

Da si je Italijanom na arcu le blagor regnikolov in raznih ultra, vkljub temu se ne sramujejo tržati na vrata slovenskih trgovcev, obrtnikov in drugih premožnejših naših slojev, ter iskati pri njih cvenka!

Minilo je leto dni, ko je tukajšnje laško novinstvo jelo vpiti in tarnati o nevarnosti, ki da preti italijanstvu Trsta — valed navalal raznih slovenskih in slovenskih denarnih zavodov.

To novinstvo je tudi javno povedale, da sedanji laški denarni zavodi zaostajajo daleč za slovenskimi, češ, da so Slovani bolj podjetni in iznajdljivi od Lahov. Ob ti gonji proti slovenskim denarnim zavodom se je, med drugim sprožila tudi misel o ustanovitvi močnega laškega denarnega zavoda, ki bi imel nalogo in dolžnost paralizirati delovanje naših denarnih zavodov. Novoustanovljajoča se banka ima, oziroma bo imela namen delovati na škodo naših denarnih zavodov, na škodo nas vseh; zato bo morala podpirati le naše sovražnike.

Oni našinci, ki bi postali zadržniki tega laškega denarnega zavoda — bile pomagali vničevati slovenske trgovce in obrtnike tu sem privandranim regnikolom v prilog.

Sramota bi bila, ko bi se naši smetni sovrazi bogatili z žulji slovenskih zadržnikov ter bi Slovani z lastnimi gnetnimi silami pomagali vničevati svoje brate in s tem tudi — sami sebi!

Ta laška iznajdba ni namreč, nič novega. Gosp. dr. Pretner je že davno delal na to, da bi tržaški Slovani ustanovili tak denarni zavod in tudi Živnostenska banka se je že pečala s sličnim vprašanjem. Nemci imajo nekoliko takih denarnih zadržkov, ki pa ne pricitaajo tako, kakor so ustanovitelji pričakovali. Dejstvo, da so naši v denarni stroki izvežbani krogi opustili misel na tak denarni zavod — ne govori ravno za to, da bo ta laška „banka“ tudi vspevala. Dobro naj premislijo oni našinci, ki mislijo postati zadržniki tega denarnega zavoda, predno riskirajo svoje žulje — o obito danes, ko imamo vsi celo vrsto najsolidnejših denarnih zavodov. Lahbi naj le igrajo s svojimi žulji in naj ne lovijo Slovanov, ko so že namenili ta zavod izključno v favoriziranje svojih kretur in v tlačenje našega elementa.

Nam niso poznana pravila te najnoveše pasti, ki jo nastavlja Lahi Slovanom. Lahko pa rečemo, da bode to navadna zadržka z omejenim ali neomejenim jamstvom. Ako bo zadržka z omejenim jamstvom, plačal bi v slučaju poluma sleherni zadržnik dvakrat toliko, nego je vzal deležev. Ako pa bo z neomejenim jamstvom bo eventualna nesreča naravnost vničujoča za premožnejše zadržnike!

Morda poreče kdo, da imamo tudi mi slične zavode z omejenim in neomejenim jamstvom. Dobro! Pomisli naj se pa, da imamo mi združeni tisoč posestnikov, trgovcev in obrtnikov, torej jamstvo — kakoršnega Lahbi ne bodo imeli nikdar, ker oni laški posestniki, ki so res kapitalisti, ne bodo podpisali denarnega zavoda s tako dvomljivo bodočnostjo. Dugih solidnih elementov pa je med Lahbi zelo malo.

Glede vodstva smo mi daleč pred Italijani — kar oni sami priznavajo. Spodobna vodstva in solidno uradništvo naših denarnih zavodov postavljaajo naše denarne zavode na najvišjo stopinjo sigurnosti, zato naj se Slovani drže le svojih zavodov in sovražnik bo moral kapitulirati.

Svoji k svojim!!!

Češko delo. Za sv. Vavčavski dar Utr. Matici Školski nabrali so Čehi do 1. decembra K 373.607. Koliko naberejo tržaški Slovenci za našo šolsko družbo dne 8. januarja prihodnjega leta, ko nas pokliče mladina naša, naj prinesemo žetev na domovine oltar?!

ÚSTŘEDNÍ BANKA ČESKÝCH SPOŘITELN PODRUŽNICA V TRSTU
PIAZZA DEL PONTEROSO 1.
VLOGE NA KNJIZICE 4% PREMIIJO VLOGE 4%
VADJE NA KAVCIJE --- MENJALNICA ---

Tesnoba in novaren separatizem. Pod tem naslovom prinaša zagrebški „Obzor“ oster polemikič sestavek proti neki notici „Tršč. Lloyd“, v kateri je rečeno, da se hrvaško prebivalstvo množi od leta do leta, da imamo v Trstu „našo“ (to je: hrvaško) Jadransko banko, „našo“ Hrvatsko štedionico, „našo“ spedijsko društvo „Balkan“, „našo“ knjigotlačnico in papirnico. Nadalje, da je v Trstu hrvaških trgovcev z vinom, klobuki in raznim trgovinskim blagom, hrvaških brivcev, gostilničarjev, obrtnikov ter raznih zabavnih društev in narodno-gospodarskih podjetij. Ali hrvaške trgovine z narejeno obleko da še ni v Trstu, — časa da je, da se misli tudi na to „Tršč. Lloyd“ naglašajo na to, da bi tudi slovensko prebivalstvo Trsta in okolice in bližnje Istre podpiralo tako trgovino, zbog česar da bi jej bilo zagotovljeno lepo število delavcev.

„Obzor“ pa se — kakor rečeno oistro obrača proti tendenci tega sestavka v „Tršč. Lloyd“, ter naglašajo povsem pravilno, da se v Trstu nikdar ne vprašuje, kdo ustanavlja kako novo trgovino ali obrt: ali je Slovenec ali Hrvat. Slovenci podpirajo hrvaškega knjigotlačnika Gorenjca, hrvaškega brivca in hrvaške trgovce z vinom. Kdor je Slovenec, ta je „naš“ in dobrodošel.

Tudi „Jadranska banka“ in „Balkan“ sta hrvaško-slovenski podjetji, kjer se upravlja hrvaško-slovensko bratstvo na gospodarskem polju. Ti dve podjetji nam morati biti uzorom, kako se more v tem mestu vspevati na temelju složenega dela.

V amisu tu rečenega obsoja „Obzor“ dopisnik tendenco omenjene notice v „Tršč. Lloyd“, ki je naperjena proti bogato založeni in moderno opremljeni trgovini z narejeno obleko Slovenca Bohinca. „Obzor“ naglašajo torej, da ni res, da v Trstu še nimamo „naše“ trgovine z narejeno obleko. Pustimo torej, da se „brat Slovenec razvije“, in še-le potem, ko ne bo več zadoščala ena taka trgovina, opozoriti hočemo na potrebo druge.

Tudi mi naglašamo v „Obzorovim“: kakor smatramo mi tržaški Slovenci vsako hrvaško podjetje za svoje, tako smatramo tudi Hrvatje slovensko podjetje za svoje!

To nam budi parola, ker le ta nam prinese vzpeh vsem in nam zagotovi močno pozicijo na polju trgovine v tem velikem emporiju, ki je obenem tudi narodno-politična točka neizmerno važnosti za vse avstrijsko Slovanstvo!

Čitatelj na znanje. Ker se je tobakarna Kersten v ulici Acquedotto vogal ulice Stadion, zaprla — prodajal se bo naš list v bližnji tobakarni v ulici Giosue Carducci št. 15.

Slovenskim gostilničarjem! Za velevažen korak, ki ga nameravajo naši slovenski gostilničarji, je sedaj vaje pripravljeno. Pravila so sestavljena, proračuni za vse eventuelne slučaje gotovi, potreben je samo še sklep, v kakem obsegu se naša namera izvrši. Ta se v vseh naših krogih odobrava, in zato smo uverjeni, da bo tudi podpora vsestranska.

In Ti, slov. gostilničar, ako še ni prišel k Tebi član pripravljene odbora, da Ti razloži, kako se hočemo gospodarsko utrditi, pridi na stanovski razgovor, ki se bo vršil v petek dne 10. dec. ob 3. uri popoldne v dvorani Trg. izobr. društva v S. Francesco št. 2. I. n. Poročali bodo o delovanju in predpripravi; Jos. Furian, H. Kosič, Fr. Bira, R. Može in drugi.

Podpisani odbor se nada, da se vdeleže tega sestanka tudi oni gostilničarji, ki še niso podpisali pristopa k združni tovarni. Priprav. odbor.

Odbor ruskega krožka naznanja, da se bo češki tečaj vršil vsaki tork v petek od 6 in pol do 7 in pol zv. in slovenski v tork in četrtek od 7 in pol do 8 in pol zv. v šoli Sr. Cirila in Metoda na Acquedotto.

Istočasno prosim se vlnadac, naj se gg. učenci v lastno korist strog omenjenega urnika držijo.

Znamo Žitkovo hišo pri Chiozzi je, kakor znano, kupila mestna občina, da jo poruči in in tako razširi vhod v ulico Acquedotto. Najemniki hiše so se z zadnjim novem. izselili in baje v kratkem prične mestna uprava s podiranjem hiše.

„Miklavžev večer“ N. D. O. bo danes v nedeljo ob 2.30 popol. v veliki dvorani „Narodnega doma“.

Tržaška mala kronika.

Radi suma na fingiranem ulomu. Pred par dnevi smo poročali, da sta brata Sosič ki imata prodajalnico jestvin v Sr. Mariji Magd. Sp. št. 200, ogradila na policiji, da so tatje ulomili v njuno blagajno in odnesli 9105 kron. Brata Sosič sta bila zavarovana proti ulomu.

Policija je takoj sumila, da bi ulom utegnil biti figniran, izlasti radi tega, ker se zdi, da vhod v lokal ni bil ulomljen od zura, ampak od znotraj.

Radi tega je oblast odredila aretacijo obeh bratov-trgovcev.

V mestno bolnišnico sta bila včeraj vpražeta: Dominik Deponta star 65 let, uslužben v ladjedelnici av. Marka, ki ga je povozil neki voz. Pri tem so mu bili zlomljeni dve rebri in se mu je pretrgal tudi drob. Prvo pomoč mu je nudila „Igea“, ki ga je dala

potem spraviti v bolnišnico. — Ivan Ipavc, star 56 let, stanujoč v ulici S. Michele, je včeraj padel in si ob padcu zlomil levo nogo.

Volika tatvina v Monakovem. V noči med 29. in 30. novembrom so neznani tatovi ulomili v trgovino juvelirja Hansa Kraus v Monakovem in ukradli draguljev in slatanev in skupni vrednosti 18.060 mark. Monakova policija je to naznanila tržaški policiji za slučaj, da bi se bili tatovi zatekli v naše kraje.

Neprestane tatvine v Lloydovih uradnih. Nekaj časa sem so bili zaporedoma ukradeni razni zneski denarja iz predalov pisalnih miz Lloydovih uradnikov, ne da bi se prišlo tatu na sled. Pred par dnevi je inspektor g. Viljem Pucher stavil v predel svoje pisalne mize stotak in pustil ključ v ključavnici. Oddalji se je za trenotek, in ko se je povrnil, bankovca ni bilo več. Njegov sum je padel na slugo Marija G., še-le štirinajstletnega fanta. Iste je bil aretiran in našli so pri njem še 89 K. Rekel je, da je našel bankovec na tleh in da si je pridržal onih 11 K. Oblast je fantka izročila materi, pridržavši si nadaljnje postopanje proti njemu.

Mlad je začel. Josip Zanella iz Tržiča, stanujoč v ulici delle scuole israelitiche, je bil radi raznih tatvin že večkrat aretiran in kaznovan, čeravno je star še le 14 let. Sinoči je Zanella v ulici Barriera vecchia iztrgal gospej Katerini Sosič iz rok torbice, v kateri je bilo 28 Kron, ter je nato zbežal. — Neki redar ga je pa dohitel in aretiral.

Nevaren padec. 2 1/2 letni Bruno Candotti, stanujoč v ulici del Pozzo št. 2 je tako ne- srečno padel, da si je pretresel možgane. — Prvo pomoč je dobil na zdravniški postaji.

Loterijske številke, izžrebane dne 4. decembra:

Trst	23	76	24	62	5
Linc	33	28	80	88	90

Koledar in vreme. Danes: II. Adv. ne- dalja. Jutri: Ambrozij šk.

Temperatura včeraj: ob 2. uri popoldne + 11° Cels. — Vreme včeraj: oblačno. Vremenska napoved za Pri- morsko: Spremenljivo s posamičnimi padavinami. Hladni vetrovi. — Temperatura hladna. Spremenljivo, polagoma bolje.

Naše gledališče.

Danes zvečer ob 7.36 vpizori naše gledališče jako zanimivo noviteto: veselo- igr o češkega pisatelja Stöcha:

„VROČA TLA“.

S toffe veseloigro je pisatelj hotel pred- stavljati izrodke narodno-političnega življenja in povečati pravo in idealno rodoljubje. Do- segel je to s perečim sarkazmom in ironijo, s katero je zabelil jako komični zapletaj svoje veseloigre. Okolo glavnega junaka, kandidata na „Vročih tleh“ se sučejo rane enake mu obkurne figure, parasiiti socijalnega življenja, ki pa konečno ostanejo vsi — nesmrtno bla- mirani.

Sodeloval bo salonski orkester. —

V sredo dne 8. t. m. se vpizori prvič čarobna baika z godbo in petjem: „Janko in Metka“.

Društvene vesti.

Čitalnica pri sv. Jakobu vabi uljudno na „Miklavžev večer“, ki ga priredi danes v društvenih prostorih. Zanimivi vapored bo nudil obilo zabave. Št. Jakobčani! Razvese- lite svoje otroke z malim darom! Darovi se vsprejemajo do 4. ure pop. — Začetek točno ob 5. uri.

Otroški vrtec na Vrdelci vabi na Miklav- žev večer, katerega priredi v korist Ciril- Metodove družbe v nedeljo, dne 5. decembra 1909. v dvorani Gospodar. društva „Vrdela.“ Vapored: igra, deklamacija ter nastop Mi- klavža. Začetek ob 4. uri popoldne.

Miklavžev večer podružnice Cirila in Me- toda na Greti se bo vršil danes popoldne v „Konsumnem društvu“ v Rojanu. Začetek ob 4. uri popoldne. Zagotovljena je najprijet- nejša zabava.

Glasbeno društvo „Trst“ vabi vse gg. pevce in pevke na pevsko vajo, ki se bo vršila v sredo dne 8. t. m. (praznik) ob 2 in pol uri popoldne v društvenih prostorih. V torek tamburaška vaja. — Sprejemajo se novi pevci in pevke. Ul. S. Sebastiano, št. 6., I. nadstr.

Občni zbor zavoda sv. Nikolaja se bo vršil v nedeljo 12. decembra ob 5. uri pop. v društvenih prostorih, ulica Farneta 18, na kateri se vabijo vse udinje in prijatelji dru- štva. —

Nar. delav. organizacija

Za otroka — slovenskega delavca. — Kdor hoče pripraviti svojim otročičem par ure veselja, pripelje naj jih danes v nedeljo ob 2.30 popoldne v gledališko dvorano „Nar. Doma“. Kajti o tej uri pride Miklavž v vsem svojem sijaju z velikim spremetvom. Kmalu za tem spremetvom se prikažejo pa tudi tleč in rožljaje z verigami, parkeljčki, ki jih pa Miklavž s svojim pogledom kmalu ukroti. Miklavž prinese seboj obilo darov, ki jih njegovo spremetvo razdeli mej pridne otroke. Toraj na svidenje danes popoldne. Veselični odsek N. D. O.

SLOVANI! podpirajte samo svoje narodno podjetje **SLOVANI!**

SLOVANSKO
KNJIGARNO in PAPIRNICO
JOSIP GORENJCA, Trst, ul. Valdirivo 40

Nova prodajalnica ur in dragocenosti
G. BUCHER
(ex drug Drag. Vekjeta)

CORSO št. 36 — TRST

Največji izbor ur, zlatnine, srebrnine, dragocenosti in žepnih ur. Kupuje in zmenjuje stare zlate in srebre z novimi predmeti. — Sprejema srebro in popravila vsakovrstne, srebrne in žepne ure. — Cene zmerno.

Arturo Modricky

Prodajalica manufakturne blaga in drobnih predmetov, Trst, ulica Belvedere 32

Fuštanj bel in barvan, maje **LAWN-TENNIS**, fuštanjaste spodnje hlače za moške in ženske, robci volneni in flanelasti, šarpe volnene in židane, fuštanjasta spodnja krila, srajce za moške in ženske, moderci, pasi, ovrtniki, za- pestnice, ovrtnice in vse druge potrebščine, ki spadajo v krojaško obrt.

V novi prodajalnici obuvala

G. Scubich

Trst - ulica Giosue Carducci 15 - Trst
(nova palača)

in ulica Giulia št. 22

dobi se velika izbira obuvala za gospode, gospe in otroke.

— CENE ZMERNE. —

Struchel & Jeritsch

Trst, Piazza Nuova

vogal ulica S. Caterina

Volne, fuštanj, Volnene in prešite odeje ter kožuhovine.

Priporočamo našim gospodinjam

KOLINSKO CIKORIJO.

Čudovito nizke cene :-:

dvokoles, šivalnih strojev, vsakovrst- nih gramofonov za gostino, kakor tudi različnih najnovejših plošč. Izvršujejo za tudi vse poprave. Pri Batjelu, Gorica
Stolina ulica 3-4.
Prodaja tudi na obroke. — Ceniki franko.

Velika skladišča manufakturne blaga in konfekcij za gospode, gospe in otroke.

Plačilo na obroke.

M. B. Katz

TRST - ulica Sanità 16, II. nadstr.

Podružnica v Gorici, ulica Alvarez 3. I. n.

Skladišče kož

vseh vrst črne in barvane, vseh vrst rumene in črne za čevljarje in sodarje z de- lavnic gornjih delov čevljev (tomajo). Teloče kože črne in rumene (Bokakab). Vseča so bolje vrsta za barvano čevljo. Naredbo so vae kraje dožele izvršijo točno in hitro **GIACOMO FREMAN di S.** Trst, ul. Caserma 11 (polog kavarne Seccale)

EUGENIO VENUTI

Prodajalnica pohištva in ma- nifakturne blaga

(zajamčeni izdelki) toliko proti takojšnjemu plačilu kolikor na obroke.

Trst, Piazza S. Caterina št. 3.

I. nadstropje.

Novi : dohodi

za zimsko sezono.

Moške obleke zadnje novosti . . . od K 14 do 45
Muški Paletot 14 " 50
Jope z ovrtnikom iz kožuhovine . . . 11 " 44
Deške obleke zadnje novosti 9 " 26
Deški paletot 10 " 26
Oblečice za otroke od 3 do 10 let . . 6 " 16
Paletot za otroke od 3 do 10 let . . . 9 " 20

Velika izbira inozemskega blaga. Sprejemajo se naročila za obleke po meri. — Spe- cijaliteta: hlače, srajce, maje in druge potrebščine.

ALLA CITTA' DI TRIESTE

Trst, ulica Giosue Carducci št. 40 (prej Torrente)

Širite „EDINOST“

ALLA CITTA' DI LIONE

Trst Piazza della Borsa 3

Svila v ogromni izbiri od Kron 1.10 naprej.

NOVOST 1909! Moire-Veloir, Ottoman v krasnih barvah. NOVOST 1909!

Baržun moire vo K 1.90 m. Sealskin-Peluches za plašče

Tovarniške cene. — Uzorci na željo zastonj.

Najbolj varno naložen denar

je v slovenski

Mestni hranilnici ljubljanski

v lastni palači
v Prešernovih ulicah št. 3
(prej Slonove ulice)

naproti frančiškankemu
klostru.

Stanje njenih hranilnih vlog znaša **REZERVNI ZAKLAD**
nad **33 milijonov K.** nad **1 milijon kron.**

Za varnost denarja jamči in je porok zraven rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Zato vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar mladotnih otrok in varovancev ter župnišča cerkveni denar.

Mestna hranilnica ljubljanska sprejema hranilne vloge vsak dan od 8. do 12. ure dopol. in od 3. do 4. ure popol., jih obrestuje po 4 % ter pripisuje nevzdignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu. — Dne 1. in 16. vložen denar se obrestuje takoj.

Sprejemajo se tudi vlozne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo. — Rentni davek od vloženih obresti plačuje hranil. iz svojega in ga vlagateljem ne zaračuni.

Denarne vloge in knjižice se sprejemajo tudi po pošti in potem c. kr. poštna hranilnica.

Posoja se na zemljišča po 4 % na leto. Z obrestni vred pa plača vsak dolжник toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo skupaj ravno 5 % izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača 62 1/2 leta. Kdor pa plačuje 6 % izposojenega kapitala, pa poplača dolg že v 33 letih. Dolžnik pa more svoj dolg tudi poprej poplačati, ako to hoče.

Posoja se tudi na menice in na vrednostne papirje.

C. kr. priv.

Riunione Adriatica di Sicurtà

Glavnica in rezervni zakladi društva glasom bilanc
31. decembra 1908.

Zadružna glavnica (od kojih vpla-
čano K 3.200.000) 8.000.000
Rezervni zakladi dobičkov 9.800.000

zakupni vrednosti javnih efektov 1.498.547
Rezervni zaklad premij za zavarova-
nja 114.268.49

Zavarovanja na življenje v veljavi
31. decembra 1908 410.343.550
izplačane škode v vseh oddelkih od
ustanovitve društva (1838—1908) 640.371.656

Društvo sprejema po jako ugodnih pogojih
zavarovanja proti požaru, strelu, škodi vseh razstrelb
in vseh drugih nesreč, ki jih povzročajo v morju.
Za vsako pogodbo za zavarovanje življenja po razno-
vrstnih kombinacijah, za glavnice, rente plačljive vs
življenja ali po smrti zavarovanca, doto otrokom.

Ces. in kr. priv.

Avstrijski kreditni zavod

za trgovino in obrt

(ustanovljen leta 1855). — (Glavnica in
reserve 185.000.000 kron).

Podružnica v TRSTU

Piazza Nuova št. 2 (lastno poslojpe)

sprejme v svoje

jeklene varnostne celice

Izdelane od svetovne trdnice Arnheim v Berlinu
zajemljene proti požaru in vlomom, pohrane
in upravljanje vrednot, kakor tudi samo po-
hrano zaprtih zavojev, ter da v dotičnih jeklenih
celicah v najem

varnostne shrambe (safes)

različnih velikosti, v katerih se lahko shranijo vred-
nostni papirji, listine, dragulji itd.
(Varnostne celice ne more nihče drugi odpreti
kakor stranke vzajemno z banko).

Podružnica Kreditnega zavoda sprejema hranilne vloge na knjižice

in jih obrestuje do nadaljnjega obvestila

po 3 1/2 %

Rentni davek plača direktno zavod.

Bavi se tudi z vsemi bankovnimi posli, ter
zavarovanjem proti zgubam na žrebanju.

Posesniki pisanih strojev.

Kdor se hoče izogniti nadležnim in dragim popravam
ter želi ohraniti pisalni stroj v popolnem redu in
brezhibnem stanju naj ne zamudi naročiti se
za mesečno čiščenje in vzdrževanje pisanih
strojev, s čimer se zjame stroj za neomejen čas
in trajno delovanje. CENA K 1.— na mesec za stroj

Alfred Kubiček, Trst

Corso šte. 23, prvo nadstropje.
(Popravljalnica pisanih strojev s zalogo pečatov
barv, trakov itd. itd.)

Važno naznanilo.

Odgovor na vsako važno vpra-
šanje, posebno v slučajih bolezni
debi vsi do, ki pošlje šest kron v
priporočnem pismu ali po pošti
nakazni profesorju PIETRO
D'AMICO, ulica Solferino
13, Bologna.

Moja pred štiridesetimi leti ustanovljena in
na obrtni razstavi v Trstu odlikovana

tovarna sodov

zvršuje naročbe vsakovrstnih sodov, bodisi za vino
špirit, likere, tropinovec, olje, slivovec, maraškin itd.
Jamčim za dobro delo in po nizkih cenah, da se ne
bojim konkurentov. — Na deželo pošiljam cenike

Fran Abam

Trst, ulica S. Francesco 44

Nova prodajalnica

kuhinjskih potrebščin

košev, stolic, stekla, lesenih predmetov,
svetilik, žlic, vilic, kozarcev in butelj
za krčmarje. Jos. Adamich, Trst

ulica Giulia vogal ulice Kandler št. 10.

Izvoz jajc, čajne-
ga, kakor tudi na-
vadnega masla. ::
Postrežba na dom.

Luigi Musico

TRST, VIA SAN MAURIZIO 9

Postrežba na dom.

Štajerskih in fur-
lanskih kokoši in
razne divjačine. ::

Giuseppe Grisi

Uvoz in izvoz jajc in perutnine

— Izključna prodaja perutnine —

Trst - ulica Campanile št. 15

vis-à-vis Alberti

O priliki Binkoštnih praznikov veliki dohod
kokoši. Specialiteta: letošnji piščanec
za pečenje in praženje. Poulards, gosi
(stare tri leta), kakor tudi PURANI.

VELIKA ZALOGA

apnenega karbida ::

čeki od 100 kg kron 25; 50 kg kron
26; zrnati kron 28 za 100 kg,
to teže, embalaža zastoj.

PAOLO PATRIZI, TRST

ulica San Lazzaro šte. 9

Giovanni di Giov. Kanobel

Posiljatelj, komisije in zastopstva.

Sprejema plačila carine za vsakovrstno blago,
prejeme in oddaje na domu, pošiljatelj po morju
in železnici. Prejem kovčegov kakor tudi preva-
žanje pohištva v mestu na vse kraje.

TRST, ulica

Anastasio

št. 10, TRST

Telefon št. 2387.

ASSICURAZIONI GENERALI IN TRIESTE

(Občna zavarovalnica v Trstu). Ustanovljena l 1831.

Zakladi za jamstvo dne 31. decembra 1908 K 346.151.371.42. — Glavnica za zavarovanje živ-
ljenja dne 31. decembra 1908 K 972.108.481.17. — Plačana povračila od leta 1831 do 31.
decembra 1908 K 939.749.591.91.

S 1. januarjem 1907. je društvo uvelo za življenski oddelek nove glavne pogoje police nadarjene
največo kulantnostjo.

Povdarjati je sledeče ugodnosti police:

- I. Veljavnih takoj od izdaja:
 - a) brezplačno nadaljevanje veljavnosti police za celo vlogo, kadar mora zavarovanec vršiti vojaško službo, ako je vpisan v polah črne vojske.
 - b) ako plača zavarovanec 1 % od zavarovane svote, lahko obnovi polico, ki je izgubila veljavnost valed pomanjkljivosti plačevanja, samo da se plačevanje izvrši v teku 6 mesecev po preteku roka.
- II. Veljavnih po preteku 6 mesecev od izdaja:
 - a) zavarovanec more — ne da bi za to plačal posebne premije in brez vsake formalitete — potovati in bivati ne samo v celem Evropi, ampak tudi v katerejsikoli deželi tega sveta (Svetovne police).
 - b) Društvo je zavezano izplačati celo vlogo tudi v slučaju da pada zavarovanec v dvoboju.
- III. Veljavnih po preteku enega leta po izdaju police:
 - a) Zavarovanca se oprosti plačevanja za mešana zavarovanja v slučaju da postane nesposoben za delo.
- IV. Veljavnih po preteku teh let od izdaja:
 - a) Absolutna neizpodbojnost zavarovanja razum slučaju prevare.
 - b) Društvo je zavezano plačati celo vlogo tudi ko bi zavarovanec umrl valed samomora ali posku-šenega samomora.
 - c) Zavarovaneec sme dvigniti posojila proti plačevanju 4 1/2 %.

Društvo sprejema zavarovanja za

življenje, požar, prevažanje in ulom.

PANIFICIO

renomirana tvornica za pečenje izvrstnega

čajnega in dezertnega kruha.

Točna in solidna postrežba.

Prvo primorsko podjetje za prevažanje pohištva in spedicij. podjetje

Rudolf Exner, Trst

VIA DELLA STAZIONE šte. 17

Filijalke: v PULI, GORICI, REKI in GRADEŽU

Prevažanje pohištva na vse kraje tu- in inozemstva v zaprtih
patentnih vozovih za pohištvo, dolgih 6 do 8 metrov.

Pošiljanje predmetov, ki se jemljejo na potovanje in prevažanje blaga na vse svetovne proge.
Sprejema se tudi pohištvo in druge predmete v shrambo in lastna sa to pripravljena suha skladišča.

EDINI TRŽAŠKI ZAVOD ZA ČIŠČENJE
IN SHRANJEVANJE PREPROG „VACUM CLEANER“.

Točna in solidna postrežba.

Predno nakupite pohištvo, blagovolite obiskati

zalogo pohištva Angelo Palma

TRST, ulica Giosuè Curducci 20, kjer najdete solid. blago

po najnižjih cenah.

Pri nakupovanju jedilnih, spalnih in
prejemnih sob, posebne olajšave. novoporočencem :::

Hočete se prepričati?

obiščite velika skladišča

Marije ud. Salarini

Ponte della Fabra 2 | ul. Poste Nuove

(vogal Torrente) | Alla città di Londra

Velik izbor izgotovljenih oblek za moške in dečke
roztum za otroke. Površniki, močne jope, kožani in
raznih paletov. Obleke za dom in delo. Delavske
obleke. Tirolski leden. Nepremočljivi plašči (pristni
angleški). Specialiteta: blago tu- in inozemskih
tovarn. Izgotovljajo se obleke po meri po najnovejši
modi, točno, solidno in elegantno po nizkih cenah

Podpirajte družbo sv.

Cirila in Metoda.

Čevljarski mojster

Viktor Schenk

priporoča

svojo zalogo

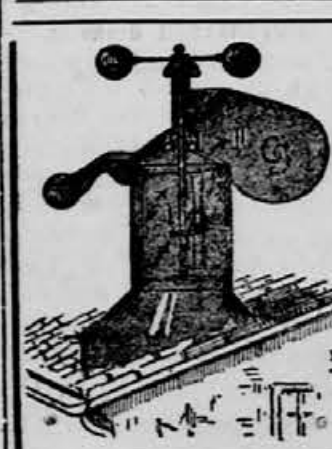
: raznovrstnega :
obuvala

za gospe, gospode in otroke.

Prodaja najboljši biki

Fredin globin, cavalier.

Trst, Belvedere 32

PATENT

G. JESCH

N. 3585

Dimniki z venti-
lacijo proti upa-
danju dima

Tovarna G. JESCH

— TRST —

ul. Mass. d'Azeg lo 3

TELEFON 17-96

Podruž. v Izoli

(Piazza del porto).

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejih kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajimi se vplačili.

„SLAVIJA“

0000 vzajemno zavarovalna banka v PRAGI 0000
Rez. fondi: 44.437.036-01 K. Izplačane odškod. in kapitalije 98.323.486-35
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države
z vseskozi slovensko-narodno upravo.
Vsa pojasnila daje Generalni zastop v Ljubljani čigar pisarne so v lastni bančni hiši.
GOSPODESKIH ULICAH št. 12.

Zavaruje poslopja in premoženje proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Skode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in obecnokoristne namene.

Velika izbira oblek za moške in otroke
SPECIJALITETA:
Površniki, paletot, jopiči, hlače in kostumi.
Ignaz Potocnič - Trst
ulica Riborgo — Vogal ulice Beccherie.
IZBERA OVRATNIC.
Dežniki za gospode in gospe.
Velika izbira
Blaga za moške obleke.
Izvršuje se naročila po meri in po zmernih cenah.

Prodajalnica usnja :

Trst, ul. Molino a Vento 7.
Bogata izbira telečjih barvanih kož, izbornega kozlega usnja in francoske teletine kakor tudi tu- in inozemske krznine po cenah, da se ni bati konkurence. Gotov, da me sl. občinstvo počasti, bilježim udani AGOSTINO di LIBERTI.

V prodajalnicah
ulica Nuova šte. 45 in šte. 49
— se dobi —
veliko izbero lončevin
— in —
kuhinjskih potrebščin
iz najboljših tovarn po konkurenčnih cenah.

Krčmarji in --- -- gostilničarji!

V ul. Giulia št. 16 se je odprla velika zaloga na drobno, stekla in porcelane, namiznih kozarcev in kozarcev za pivo po jako niskih cenah.
Se priporoča udani
Gustavo Marco.

Norberto Nachtigall

Trst, ulica Nuova 41, Trst
(Palača Salem) je prevzel ZASTOPNIŠTVO VELIKE ŠVICARKE URARNE ter zamore radi tega prodajati vsakovrstne ure
po tovarniški cenah.
Potrebščine za urarje se prodajo po najzmernejših cenah.

PEKARNA Melchior Obersnig

ulica P. L. da Palestrina šte. 4
prodaja sveži kruh
trikrat na dan.
Postrežba na dom za družine in javne lokale
Specijaliteta bliskoti lastnega izdelka.

Mirodilnica Anton Ursich

Barrera vecchia št. 14
ZALOGA
barv, čopičev, povlak in mazil za pōde, izrezov za slikarje (štampon), zamaškov in dišav.

„Tržaška posojilnica in hranilnica“

✂ Piazza della Caserma št. 2, I. n. ✂
v lastni hiši (Vhod po glavnih stopnicah) Telefon 952

Ima na razpolago jekleno varnostno celico

in je varna proti vlamu in proti požaru, v kateri so shrambice, ki se oddajajo strankam v najem ki sicer

za celo leto kron 30 za četrta leta kron 12
za pol leta „ 20 za en mesec „ 6

Shrambice so 24 centimetrov visoke, 21 centimetrov široke, 48 centimetrov globoke — Shrambice ne more nihče drugi odpreti kakor stranke, ki same osebno shranijo svoje stvari, kojih ni treba prijaviti.

Oddaja hranilne pušice

kateri se priporoča posebno starišem, da na ta najnovejši in najuspešnejši način navajajo štediti svojo deco

Nadaljna pojasnila daje zavod ob navadnih urah.

Trgov.-obrtna zadruga v Trstu
via S. Francesco d' Assisi 2, I. n.
kjer je bila prej „Trž. posojil. in hranilnica“.
Poštne-hranilnični račun 74679. TELEFON 16-04
Sprejema hranilne vloge od vsakogar, tudi če ni član, in jih obrestuje

4 1/2 %

Sprejema tudi vloge po 1 K na teden, tako, da se po 260 tednih dobi Kron 300.—
Sprejema hranilne knjižice tujih zavodov in jih realizuje ne da bi se obrestovanje pretrgalo.
Daje posojila na razne obroke in proti mesečnim odplačilom po K 2 od vsake K 100, tako, da se posojilo odplača v petih. — Doleži se po K 20 in po K 2
Nadaljna pojasnila se dajejo v uradu med uradnimi urami, ki so: ob delavnikih od 9. do 12. dop. in od 3. do 6. pop.
TRGOVSKO-OBRTNA ZADRUGA registrirana zadruga z neomejenim jamstvom.

Veliki moderni
Kinematograf
ulica Media 40
Edini v Trstu za privlačne vsporede. — Največja nepremičnost.
I. prostori 20 stotink; II. prostori 10 stotink.

MINERVA

Zobni ambulatorij

HANS-a SCHMIDT

prej sodruga

Dr. A. Mitták-a

ulica della Zonta 7, I. nadstropje.

Prodajalnica oblek in manufakturnega blaga

V. Dobauschek, Trst

ulica Giosuè Carducci II

Prejel sem za jesensko-zimsko sezono veliko izbero oblek
za moške, dečke in otroke
kakor tudi izdelano moško perilo. — Ker nakupim vedno velike partije blaga, zamorem je prodati po najzmernejših cenah. V zalogi imam: vsakovrstne obleke, paletot, ulster, ranglan, površnike, jope, jopiče, telovnike, hlače, srajce, maje, spodnje hlače, ovratnike, ovratnice, zapetnice, nogovnice, kape, bele monture (trilži), modre drupe za kovače, brne kape in klobuke.
Dnevni dohod blaga. — Izdelujejo se obleke po meri.
Lastna krojačnica. Govori se slovensko.
V nadi, da me bo p. n. občinstvo podpiralo, bilježim udani
V. DOBAUSCHER.

Pozor! Pozor!

Ostanke moškega in žensk. blaga

nagromadene tokom sezone, prodam, dokler bodo v zalogi po jako znižanih cenah. Ne zamudite ugodne prilike, ter zahtevajte potom dopisnice brezplačno pošiljatelj uzorev.

Franz Schmidt, Jägerndorf 103
Avstrijska šlozija.

Točne ure prodaja

Emilio Müller
najuglednejša in najstarejša prodajalnica ur v TRSTU
via Ponterezzo, ogel Nuova 30

VELIKA IZBERA
veržic, zlatih in srebrnih ur, kakor tudi stenskih ur vsake vrste
Ustanovljeno leto prodajalstva 1850.

Pekarna in slaščičarna

Benedikt Suban
TRST, ulica Donato Bradamante 11
je preskrbljena s kruhom lastnega izdelka ter veliko izbero vsakovrstne moko najbolje vrste. — Svež kruh 3-krat na dan. —
POSTREŽBA NA DOM.

V dobroznani žganjarni

FERDINAND PEČENKO
v ulici Miramar št. 1
dobijo se vedno
pristne pijače I. vrste, kakor n. pr. žganje, slivovec in brinjevec — kakor tudi mrzle pijače
frambois, tamarindi in šemado.

MIRODILNICA

E. Cociancich
Trst, ulica Ugo Foscolo
Fillalka: ulica dell' Industria šte. 668
TELEFON 19-6
Zaloga kraljstevskih, em- izdelanih barv, posebna oršma za čiščenje poda.
PRODAJA NA DROBNO IN DEBELO.

Giovanni Isiersich

TRST, ulica Molino a Vento št. 7
Prodajalnica vsakovrstnih potrebščin. — Škafi, brente, kade, železne in steklene. — Potrebščine, namizje, koši in rešeta ter vsakovrstne lončevine. Svetilke vsake velikosti. Cene da se ni bati konkurence.

Podpisani naznanja slav. občinstvu, da je odprl v Trstu, ul. Domen. Rossetti 35

Pekarno-slaščičarno s prodajo moke

prvih ogrskih mlinov, kakor tudi vina in finih tuzemskih in inozemskih likerjev, ter raznovrstnih sladčic.

Postrežba na dom.
JAKOB JELEN — TRST.

Tvarne in delavnice pohišstva in stavbenih izdelkov v SOLKANU pri Gorici.
Lestnice, stolice, mize, stoli, dr. koled., Solkan

Mizarska zadruga v Solkanu

Osrednje ravnateljstvo.

ZALOGE:
SOLKAN,
TRST, via Caserma 4

ZALOGE:
REKA, Via Pile 2
SPLIT, nasvoje obali

Brz.: ZADRUGA - Trst
Telef. št. 1631 Interurban
Žago v Seteski (Behinj)
Letna produkcija
— K 1.000.000 —

HOTEL BALKAN70 sob, elektr. razsvetljava, lift, kopelji
CENE ZMERNE. •• POČKAJ & KÖGL.**HOTEL BALKAN****Kaj je Légion?****G. Levi Minzi & Co.**Nova in bogata zaloga
vsakovrstnega**POHIŠTVA**Spalne in jedilne sobe na izbero.
Najnoviji vzorci.

Trst, Via dei Rettori št. 1

Telefon št. 71 Romano IV.

V mirodilnici

Mario Ferlin

SV. Mar. Magd. Zgornja št. P. 3

vokal ulice dell' Istria, blizu šol

Kobi se VELIKA IZBERA KRAMENIJ, BARV, ŠIF

ZEBLJEV, PETROLEJA,

Medlini prašek za pisanje svinj, krav, konj, itd. Izb

TRNKOOZY-ja v Ljubljani. Prodaja na drobno in žabala

TVRDKA

Adolf Kostoris

Skladišče oblek za moške in dečke

Trst, via S. Giovanni 16, I. n.

(kraven Restavracije Cooperativa ex Hacker)

prodaja na mesečne ali tedenske

obroke obleke in površnike za

moške, perilo itd.

Najdogovornejše cene.

POZOR! Skladišče ni v pritličju ampak v

prvem nadstropju

Nezaslišno

600 komadov in žepna

ura samo K 5-50.

Krasna 36 ur idola srebrna žepna

ura Anker-Remont. s sekundnim

kazalcem in pozl. verižico, pism.

garancija za 3 leta, krasna krav. igla s imili-

brilantom, 1 moški ali ženski pozl. prstan, 1 gar-

nitura gumbov 3%, zlato-doube, 6 žep. robcev, 1

eleg. niklirano pero, 1 ogledalce, 72 peres, 1 krasen

album z najlepšimi slikami sveta in še 400 kom.

ki so doma neobhodno potrebni. Vse skupaj in

ura, ki je 2-krat toliko vredna, stane samo K 5-50

Pošiljate po H SPINGARN, Krakovo 184

povzetju. — Neštevilno zahvalnih pism na razpolago. — V

slučaju, da biago ne ugaša, se vrne denar.

Fratelli Rauber:

Trst, ulica Carducci 14 (prej Torrente)

Zaloga ustrojenih kož.

Velika izbira potrebščin za čevljarje. — Specijaliteta

potrebščin za sedlarje.

RESTAVRACIJA

Tvornica --- dežnikov
PAOLO MINOLA
je preskrbljena ob
priliki preselitve na **Corso šte. 37** tik tvrde
GREINITZ
Z raznovrstn. dežniki
od najnavadnejše do najfinejše vrste.

Artistični zavod za izdelovanje
klišejev
po raznih fotomehaničnih sistemih
DARIS
Trst, ul. Giorgio Vasari št. 11
TELEFON 21-18

Lovrenc Rabitsch - Trst
avtorizovani tesarski mojster
ulica Giovanni Boccaccio št. 7, I. n.
Podjetje za gradnjo mostov, zvonikov, lesenih sten, skladišč in vseh v tesarsko
stroko spadajočih del kakor izdelovanje in rušenje streh, tramovja, pēda itd.
Posebnost
Dekorativna dela v lesu, kakor na primer: CHALETS,
VERANDE, STROPI, KOPALIŠČA itd. itd.

Tvrda vstanovljena leta 1877.
Schnabl & Co Succ. -- Trst
(Inženir G. Franc & J. Kranz)
Urad: ulica Niccolò Machiavelli št. 32.
Skladišča: ulica Gioachino Rossini.
Naslov za burojavke: „Universum“ — Trst. | Telefona: urad: št. 14-09. — Skladišče: št. 61.
Prodajajo po zmernih cenah:
Sesalke za vino in vodo na transmisijo in na roko. Cevi vsake vrste za napeljava
vode, plina in pare. Pipe, garnitije in tehnični predmeti vsake vrste. Motorji, stroji
in kotli na paro. — Priporočajo svoj tehnični urad
za izdelovanje in oskrbljenje vsakovrstnih strojev za obrt.
--- Ceniki zastoj. ---

Prva slovenska zaloga in tovarna pohištva
Andrej Jug, Trst
CENE BREZ KONKURENCE. ulica sv. Lucije št. 18 (za drž. sodiščem) SVIJI K SVIJI!

NOVA MESNICA
ško meso, najfineje telečje in jančje, kokoši, vampe in osoljeni
mernejših cenah.
Trst, ulica Belvedere 40
Prodaja se goveje mesa
prve vrste, kakor tudi gra-
jeziki. — Vse po naj-
udani G. Sovrano.

Interesantna
!! NOVOST !!
Nenavadno presenečenje.
Avtomatično vžigalo
„REGENT“.
Žepno kresilo in isto-
časno žepna svetilka.
Jako elegantno in praktično. Navadne uporabljanje s 1 roko.
Z enim pritiskom oženj in luč.
Cena z opisom vred: 1 komad K 3-30; 3 komadi K 7-75;
6 komadov K 15-; 12 komadov K 27-; Poštne proste
pošiljave, ako se pošlje denar uspej ali pa po povzetju.
ALOIS SCHAUAMANN DUNAJ, V. Leitgebasse
št. 7 III.
PO POVZETJU STANE 30 STOTINK VEČ.

: ANTON MIHELICH :
trgovca z jestvinami
Rojan št. 8 (pred cerkvijo)
Priporoča svojo bogato z najboljšim bla-
gom vsake vrste PRESKRBLJENO TRGO-
VINO. Na razpolago ima najboljše vrste
Kave, testenine, olje, mineralne
vode, vino in pivo v buteljkah itd.
Cene zmerno. Postrežba točna.

Igrače
po najnižjih cenah.
Piazza Ponterosso 7.

Karl Scherbitz
avtorizovani kamnoseški
mojster
Trst, ulica dell' Istria 574
vis-à-vis angl. pokopališča.
:: Delavnica in zaloga ::
spomenikov
in nagrobnih kamnov.

IVAN KRŽE
Trst - Piazza S. Giovanni št. 1
Zaloga kuhinjskih in kletarskih potrebščin
od lesa in pletenin, škafov, brent,
čebrov in kad, sodčkov, lopat, rešet, sit in vsano-
vrstnih košev, jerbases in metel ter mnogo drugih v
to stroko spadajo- **Priporoča** svojo trgo-
vino s ku-
hinjsko posodo vsake vrste bodi od porcelana, zemlje
emala, kositerja ali cinka, nadalje pasamanterje,
kletke itd. — Za gostilničarje pipe, krogje, zemljeno
in stekleno posodo za vino.

:: Restavracija ::
: Aurora :
Trst, ul. Carducci št. 13.
DANES
torek, dne 30. novembra 1909
velika pozdravna
odhodnica
mnogoprijubljene umetniškega ensem-
bla **International Orkester.**
Vstopnina prosta.
K poslovnemu večeru bo imel čast pri-
kazovati svojo umetnost gosp. profesor
MAXIM iz višje šole za magije v Parizu.
Jutri sredi 1. decembra
prvi nastop društva planjskih pevcev
„Die Almglockeren“.
Na mnogobrojno udeležbo vabi ud an
Josip Domines, restavrater.

Velika zaloga koles
RUDOLF RÖTL
TRST, ul. Acquedotto 21. Telefon 1238.
Zaloga koles
Peugeot, Waf-
fenrad, Stan-
dard od 150
kron naprej.
Pnevmatiki in
potrebščine.
Mehanična delavnica. Hitra postrežba. Cene
zmerno.

OKREPLJUJOČI ŽELUDČNI ELISIR
RAVLAHOV
ZARA
Glavni zastopnik za Trst, Istro in Goriško.
Virgilio Gallico
TRST, via Giulia št. 17. — Telefon 1978.

PASSEGIO SANT' ANDREA št. 36
Toči izvrstno pivo, vino I. vrste Dobra kuhinja. Velika
dvorana in posebna bivaš lastnik gostil.
soba za društva. F. Erjavet ALLI STELLA.

„AGLI ANTICHI CAMPI ELISI“ :: TRST

BERNHARDT-a

plinove motorne napeljave za zrnati premog, koks, rjavi koks in druga cena kuriva

Najcenejša gonilna moč sedanjosti. Gonilo brez dima, dahu in nevarnosti. Za tovarne, mline, električne centrale in vsako drugo obrt. — Stroški za kurivo 0.8-2 konjske moči na uro.

Motori

na petrolin (benzin), špirit in plin ter lokomobili izdelkov prve vrste

■ C. kr. priv. Tovarna motorov in strojev za poljedelska in obrtna podjetja ■

G. Bernhardt's Söhne - Dunaj

XII.2. Schönbrunnerstrasse 173E

Zastopnik: LEOPOLD WEISS, TRST, ul. dell'Acque 5.

Umetni zobje

Plombiranje zobov.

Izdiranje zobov brez

vsake bolečine

v zobozdravniškem kabinetu

Dr. J. Čermák in G. Zschei

TRST

ulica della Caserma 4tov, 13, II. nadst.

ZALOGA OBUVALA

in lastna delavnica

Florijan Krainer

Trst, ul. Giovanni Bocaccio 4.

Velika zaloga moških, ženskih in otroških čevljev.

Poprave se izvršujejo točno, solidno in po zmernih cenah.

TRST, ul. Cavana 2

PEKARNA IN SLAŠČICARNA

FRAN LAMPE

Prodaja svežega kruha 4-krat na dan. - Postrežba točna in na dom.

NOVO POGREBNO PODJETJE

H. STIBIEL in drug se je preselilo na

Corso 49 (Piazza Goldoni)

z bogato opremo za vsakovrstni pogreb. in prodajalnice mrtvaških predmetov in vsakovrstnih vencev iz umetnih cvetlic perle, porcelana. — Velika zaloga

voščenih sveč

Prodaja na debelo in drobno.

Prodajalnica oblek

ulica Giosuè Carducci 32

J. Farchi,

ulica Giosuè Carducci 32

s zalogo elegantnih oblek zadnje novosti

in elegantnega kroja. - CENE ZMERNE.

Izvršujejo se obleke po meri v lastni krojašnici.

ulica Giosuè Carducci št. 32, Trst

Cement - Portland**„SALONA“**

Družbe „SPALATO“

Anonimno deln. društvo cementa Portland SALONA.

Letni proizvod: 10.000 vagon.

IZKLJUČNI ZASTOPNIK

Leopold Feiner, Trst

• Pisarna • Zaloga Cementa

ul. Carradori 16 Riva Grumula 2

Telefon 605. Telefon 23-30

Na Najvišje povelje Njegovega c. in kr. Apostol. Veličanstva

XXVII. c. kr. državna loterija

za skupne vojaške dobrodelne namene.

Ta denarna loterija ki je edina v Avstriji postavno dovoljena, nudi 18.386 dobitkov v gotovini v skupnem znesku Kron 514.800

GLAVNI DOBITEK znaša **200.000 kron**

Žrebanje se vrši nepreklicno dne 16. decembra 1909

Srečka stane Kron 4

Srečke se dobivajo v oddelku za državne loterije na Dunaju III., Vordere Zollamtsstrasse 7, v loterijskih nabiralnicah, tobakarnah, pri davčnih, poštah in telegrafskih uradih, menjalnicah itd. Načrti za prodajalce srečk brezplačno. Srečke se dopošljejo poštne prosto.

C. kr. Dohodarstveno ravnateljstvo (Oddelk za drž. loterije)

Giuseppe Waldner

TRST - ulica Media 3 - TRST

Zaloga jelovega lesa s prodajo na drobno in debelo. — OKVIRJI iz bukovega in jel. lesa.

Izbera vsakovrstnih obložnih in ostruženih predmetov iz bukovega in jelovega lesa itd.

Bogata izbira obložkov. — Lopute za pekárje.

Aless. Giordani

Specijalist za zdravljenje kurjih oces, diplomiran ranocecnik

Ambulat. Corso 23, I.

Ozdravi takoj navadna in zastarana kurja oca ter jih izdere na najnavadnejši način — brez vsake bolečine. Garantira ozdravljenje v meso rastočih nohtov. Reže nohte vsake debelosti. Na zahtevo pride tudi na dom.

Kislo zelje

repa s Kranjske

v vseh letnih dobah v zalogi

Josipa Dolčič, Trst

ulica Sorgente 7. - Telef. 1465.

: MIKUŠ :

aznanja slavnemu občinstvu, da je odprl poleg svoje pekarnice in sladničarne na trgu S. Francesco 7 tudi PRODAJALNICO SLANINE v kateri se dobijo razni salami, sir, mast, praške in graške gujati ter gorke dunajske in kranjske klobase. Priporoča se za obilen obisk.

Pekarni in slaščičarni

BIAGIO MADON, TRST

ul. Ghega št. 7 in ul. Caserma št. 12

sta preskrbljeni s svežim kruhom 4-krat na dan, kakor tudi s slaščicami in sladkimi prepečenici prve vrste. POSTREŽBA NA DOM.

Zaloga izgotovljenih oblek in manufakturnega blaga

Al Mondo

Preseljena iz Barriere št. 33 v ul. dell'Istrija št. 8 (Sy. Jakob)

Velika izbira moških, deških in otroških oblek. Zaloga blaga za obleke po meri. Srajce spodnje hlače, nogovice, pletenine, ovrtaški zapetniki, ovrtašnice itd. itd. v bogati izbiri.

Zaloga najboljših modrih, rumenih in belih jop za mehanike itd.

Specijaliteta: hlače za delavce.

Vse po najzmernejših cenah.

Liniment, Capsici Comp.

namomestek za

Anker-Pain-Expeller

je splošno priznano kakor najizvirnejše bolu blažujoče mazilo pri prehlajenju itd. — Cena 80 stot. K 1.40 in K 2; dobiva se v vseh lekarnah. Pri nakupovanju tega povsod prikljubljene domačega sredstva naj se jemlje le originalne steklenice v skatljah z našo zaščitno znamko: „SIDRO“ potem je kupovalec gotovo prejel originalni izdelek. — Dr. Richter-ova lekarna pri Zlatem levu

v PRAGI

ELIZABETINA ULICA št. 5 (nova)

Dnevno razpošiljanje.

Odpri se je v novih prostorih v Trstu v ul. Nuova 23 vogal San Spiridione 6 velika prodajalna perila in bombaževine

Giusto Stransiak

Prodajalnica je bogato založena z vsemi potrebščinami za jesensko in zimsko sezono, tedaj največja izbira volnenih in prekritih ODEJ. Volnene odeje (za eno osebo) od K 6.80 rdeče, volnene s črno potezo po K 9.60, za 1½ osebe od K 12 naprej; za 2 osebi od K 16— naprej. Prešite odeje iz satina za 1 osebo K 9.60, 1½, od K 14.50 in za 2 osebi od K 20— naprej. Zavese iz belih ali rumenih čipk od K od K 2.90. 4—, 5—, 6— naprej par. Vitrage bele ali rumene po K 1.60, 2.80, 3.20 par. Stores in Bone Femmes po K 7.50, 9—, 10.50. Zavese iz blaga po K 2.50, 5—, 7—, 10 par. Zavese z enakimi pokrivali od K 24—, 40— naprej. Predposteljne prostoraše od K 2.70, 4.60 naprej. Moderne preproge od K —56, —70, —90 naprej. Trilž za žimnice od 90 stot. naprej. Vegetalna žima po 28, 32, 36 stot. kg Živalska žima od K 2.20 kg naprej. Perilo za balo, Bala trpežna tkanina za rjuhe (156 cm) po K 1.20, za dve postelji 2.35 m po K 2.40. Platno za rjuhe (156 cm) po K 1.50 meter, ravnoisto 3 metre visoko za 2 postelji po K 3.90. NOVOST: Fuštanji za obleke. — Dlačen Piquet trpežen po 64 stot. Trpežni fuštanji za spodnje hlače od K —70 —80 naprej. Bogata izbira pletenin. — Debele mornarske maje po 5— K.

Debeli prti za 6 oseb po Kr. 1.50.

Prtili po K 3.80 ducat. Popolna izbira vsakovrstnih srajc in spodnjih hlač za gospode in gospe. PRILIKA: Omoti (15 m) za 6 srajc K 7.50, (10 m) K 4.50

Zaloga moke prve vrste.

Aleks. Rupnik & Co - Trst

ulica Squero nuovo št. 11.

Zastopstva in glavna zaloga

najfinjših vrst pšenične moke in krmnih izdelkov

— poznatega valjčnega mline —

VINKO MAJDIČ-a v Kranju

Brzjavi: Aleks. Rupnik — Trst.

Zaloga moke prve vrste

Prodajalnica Vincenc-a Pibrouz
Trst, ulica Poste nuove šte. 3, Trst

VELIKA IZBERA HIŠNIH IN KUH. NJSKIH POTREBŠČIN.

Specialiteta: posode iz aluminija. - Velika izbira predmetov, pripravnih za darove. >>> Ledenice, kopanje itd. po jako zmernih cenah.

Civilna in vojaška krojačnica
FRANC NEDVED
Trst, ul. Belvedere 26 pritličje
izdeluje vsako naročilo po meri po dunajskem sistemu in modernem kroju. Zaloga angleškega in tuzemskega blaga in uniform za vojake, uradnike, polic. in fin. straže ter železničarje.
Cene zmerne.

Podpirajte družbo sv. Cirila in Metodija v Trstu.

Carlo Bicchi
ulica dell' Olmo šte. 7. prvo nad. vogal Molin a Vapore.
: Zaloga slik :
ogledal, modiljnov, česal, negotovljenih oblik, blaga za ženske obleke, dežnikov, kakor tudi solčnikov, perila itd.
Prodaja tudi na upanje.

POZOR!

Vsled nakupa velike partije kuhinjsk. predmetov vseh kvalitete iz emailirane kovine, se prodajo isti po K 120 kilogram. Naprej go spodinj. Porabite to priliko!
Ulica Silvio Pellico 10.

Jabolka
razpošilja v vsaki množini 100 kilo po Kron 18.— do 22.— iz kolodvora Litija in po povzetju
IVAN RAZBORSEK, Smartno pri Litiji

Galperti - Trst
ulica Barriera vecchia št. 13.
Zaloga domačega in inozem. sukna za moške obleke.
POPOLNA IZBERA
perila, volnenine, platna, maj, srajc, ovrtačno v, zapestnic, ovrtačnic, perala, batista, čerjaja, ovtrov iz volne in bombaža, vsa ovrtačna nogavic in žepnih rut.
Posebnosti za krojače.
Izbera raznih drobnarij.
Sprejemajo se naročila po meri.

Pravi in pristni
najboljši za čiščenje in
: : : krepanje krvi : : :

tyrdke prof. Ernesto Pagliano, Neapelj (lastna hiša) Calata San Marco 4.
Naš Sirup Pagliano se prodaja v boljših lekarnah monarhije. Isti je izdelan strogo po originalnem receptu iznajditelja pok. prof. Pagliano.
SVARILO!! Naznanjamo da nimamo nikake skupnosti z ravno tako imenovanimi tvrdkami, ter opozarjamo in svarimo p. n. odjemalce na škodljive ponaredbe, ki krožijo nekažnovane, ter se

SIRUP PAGLIANO

skušajo prodajati z raznovrstnimi sredstvi reklame. Vsled večje garancije, da se dobi pristno znamko, ki se razlikuje od drugih te vrste, svetujemo, da se obrne vsakdo direktno v Neapelj ali pa k glavni zalogi
MARIO LANG, lekarnar - Trst.

!Emporij!

„ALLA MODA TRIESTINA“
Trst - ulica Farneto šte. 4.

Včeraj 1. decembra 1909 odprla se je **NOVA „PRODAJALNICA“** manufakturnega blaga ter blaga vsake vrste, konfekcioniranega, kakor tudi drobnarije. Lastna izdelovalnica. Krojačnica za ženske izdelke.
Veliko iznenadenje!
!! Celo oprema za noveste zastoj !!
Se priporoča tvrdka **BORSATTI & Co**

Korespondent

srbsko - hrvaškega, laškega in nemškega jezika, zmožen **STENOGRAFI**, se pod ugodnimi pogoji sprejme. Ponudbe naj se pošiljajo na Valjčni mlín Vinko Majdič v Kranju

Nova prodajalna zlatarja - urarja
Alessandro Zamaro, Trst
Corso šte. 23

BOGATA IZBERA prstanov, uhanov z demanti ali brilanti in brez istih. Veržice, priveski, zapestnice, zlate in srebrne ure, stenske ure itd. itd. Popravila, vkupuje in zamenjuje. Izvršuje tudi vsakovrstne rezbarije.
Cene zmerne.

Približno 3500 metr. ubeljenih

: šlezijjskih platnenih : ostankov
proda se nizko
pod tovarniško ceno.

Vsi ostanki so najboljše vrste ter so uporabljivi za najfinjšo telesno in posteljno perilo.
Dolgost ostankov 8—14 metrov.
Cena 55 stot. meter
Naročiti je najmanj zavoj 5 klgr. (približno 40 metrov) po povzetju.
Za neugajajoče vrnem takoj denar.

S. Stein
Tkalnica - Nachod (Češko)

ZVEZA SLOVENSkih ZADRUG
XXXX v Ljubljani XXXX
razpisuje službo

revizorja

Zahteva se popolna strokovna usposobljenost v smislu § 10 ministerke odredbe z dne 24. junija 1903 drž. zak. št. 134; popolna izvežbanost v vsem združnem poslovanju neobhodno potrebna.
Plača po dogovoru
Nastop takoj
Ponudbe vložiti je najdalje do 10. decembra 1909.

— Ceno češko —
posteljno perje
5 kg novega puhanega perja K 960, boljšega K 12, belega puha K 18, K 24, snežnobelega puha K 30—36. Pošiljate poštne proste po povzetju. Dovoljena zamenjava ali vrzratna vrzeta proti povračilu poštne.
Benedikt SACHSEL, Lobes št. 183
pri Plznu, Češko.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
F. Hörmann, Trst
ulica Giosue Carducci 20, Trst
TELEFON 896.
Velika zaloga steklenih šip ter navadnih in dvojnih zreal. Kristali vsake velikosti. Specialiteta: stekleni ventilatorji. Posode za ribe. Zaloga okvirjev. Sprejme vsakovrstne poprave, prevlečenja s steklom, verande itd. Telefon 896.
Zalagatelj stavb. podjetnikov
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

V novem kinematografu **„ORFEO“**
Trst, via Piazza Piccola (za magistratno palačo, Trst).
bo danes in naslednje dni:
Benetke, morská krajica, po resnici **Norveško**, po resnici. **TRA-GIČNI MLIN**, drama. Zanesljiva služkinja, komično.

Fondo Coroneo.
Traberjev anatomični in patalog. muzej
Razstava ljudskih bolezni in pokončevanje istih.
Ljudska znanstvena predavanja se vrše ob 10., 11., 12., 4. in 8. uri.
V petek samo za ženske. Katalogi v sloven. jeziku.
Vstopnina 40 stotink. Vojaki do narednika 20 stotink.

:: AUSTRO-AMERICANA ::

brza zveza z Ameriko.

TRST-NEW-YORK

„ALICE“ dne 18. decembra 1909.
Potne cene: III. razred K 190 do 205; II. razr. od K 250 naprej; I. razr. od K 350 naprej.

V prevoznici ceni III. razr. uračunjena je hrana in prenočišče v TRSTU, pred odhodom parobroda. — V vseh cenah uračunjena je obilna hrana.

Največji komfort. - Električna razsvetljava in ventilacija. - Narodna kuhinja.
Za informacije o prodaji prevoznih listov I., II. in III. razreda toliko za Ameriko kolikor za Patras, Palermo, Napoli, Cadix in Las Palmas obrniti se je na „Urad za potnike v Trstu“, ulica Molin piccolo št. 2, za tovor in blago pa pri **G. TARABOCHIA & Co.**, Trst, ulica Ponterosso št. 3, I. nad.

Trst-Buenos-Ayres

FRANCESCA dne 23. decembra 1909 iz Trsta v Buenos-Ayres, ter se ustavi medpotoma v Cadix-u, Las Palmas, Santos, Monte—video in Rio de Janeiro. —

Potne cene:

III. razr. K 160; II. razr. od K 600 naprej; I. razr. od K 800 naprej.

Vesti iz Goriške.

x Spomenik ponesrečencem. Veteransko društvo za pokopane grobovine Goriško-Gratiškansko je sklenilo postaviti spomenik onim vojakom in civilnim osebam, ki so l. 1846 ponesrečili ob prehodu čez Sočo.

Kronika prouča o dotični nesreči tako-le: Jeseni leta 1846 so se višile v goriški okolici blizni, vaje, katerih se je udeležil tudi deveti, l. 1808 ustanovljeni, sedaj 9. štajerski, lovski batalijon, ki je bil nastanjen v Kopru in čegar 5. in 6. stotinja sta bili za časa vaj razcepjeni v Podgori, Ločniku in Moši.

Vaje so končale v nedeljo 18. oktobra na mašo na vežbališču.

Omenjeni stotniki sta se na potu v svoja stanovanja morali prepeljati z brodom čez Sočo; šestu je prišla srečno na drugi breg. Ko pa je stopila petna na brod, udarilo je za njo tudi mnogo drugih ljudi, skorajno je tem brodom odavetoval, ker je bil brod že itak prenapoljen. Soča je bila jako narasla in dereda; brod je bil star in trhel, imel je tudi razpoke, ki se je med prevozo odmašila in voda je vdrila vanj. Ljudje so se vsled tega rili na drugi del broda, kar je imelo za posledico, da se je brod razpočil in je vse padlo v deredo reko.

Nekateri so splavali na suho, drugi so se obesili kontem za repove in grive, tretji so se oklenili desk razbitega broda in se tako rešili.

Od približno 200 oseb, ki so bile na brodu in treh konj je utonilo 29 vojakov in okoli 21 civilistov. Ta nesreča je obudila občno želovanje, ki se je posebno pokazalo pri pogrebu vojaških utopljenecv dne 20. oktobra, ki ga je prekrbela goriška občina na svoje stroške.

Krate so položili iz vojaške bolnišnice v šolski ulici na štiri šesteroprepne črno prevlečene kovce ter je peljali na mestno pokopališče. Spreved so spremljale mestna in tri vojaške godbe, udeležilo se ga je mnogo duhovnov, cela posadka z generali in čestniki, ki so se bili udeležili orožnih vaj, župan Bujač z mestnim starešinstvom in meščansko gardo, vse oblaščije in vsi uradi ter neštivilna množica ljudstva iz vseh slojev.

Ponesrečence so pokopali v skupnem grobu; nauj so postavili častniki batalijona spomenik in še posebej na vsak grob železen križ z imenom pokopanih.

Drugi utopljeni so pokopani po raznih vaseh ob obrežju Soče in sicer tam, kjer jih je voda izrgla. Ko se je staro goriško pokopališče na Tržaški cesti opustilo, izginil je tudi ta spomenik. Sedaj ne spominja nič več na to nesrečo, le stari ljudje še o priliki pripovedujejo o njej.

Veteransko društvo je torej sklenilo postaviti letov utopljenecv na novem železnem soškem mostu v Podgori, pod katerim se je zgodila nesreča, spominsko ploščo, da se tako ohrani spomin na ponesrečence.

Društvo se vled tega obrača na vse domoljube, da bi prispevali v ta namen s katerimkolim darom. — Prispevki naj se pošiljajo na ime g. Ivana Simčiča, društvenega blagajnika in uradnika branilnice in zastavljalnice v Gorici.

Vesti iz Kranjske.

Eksplodija dinamičnih patron. — Štiri osebe ubite. — Dne 2. t. m. je hotel Martin Svaja po domače Mlakar iz Gorjuš blizu Bobinja nekaj razstreliti. Imel je dinamične patrone v neki posodi še prejšnji dan pripravljeni. Kar so mu patrone primrzile, je šel k ognjišču, da bi jih z gorkoto odtajal. Patrone so pa eksplodirale in ubile njegovo ženo in troje otrok, njegovo sestro pa tako ranile, da ni upanja da okreva. Svaja je sam ranjen nad trebuhom.

Vesti iz Štajerske.

K protestantizmu je prestopilo letos v Mariboru 145 oseb proti 113 v lantskem letu.

Hrast se je podri pri podiranju v nekem gozdu blizu Stopre na 16-letnega železakega fanta Martina eraka in mu strl nogo na dveh metih ter predl trebuh.

Vesti iz Koroške.

Nova ljudska šola v Beljaku se podira. Predčeraš se je udril neki strop. Delavec Wernig je bil ubit, eden težko, dva pa lahko ranjena.

Razne vesti

O škodljivosti kajenja za ženski spol, so francoski raziskovalci napravili že neštavilo opazovanj. Živali, morski prašički, zajčki itd., ki so bili postavljeni v tobakov lug ali tobaki dim, so rodili navadno mrtve mladiče. Pri delavkah v tobaknih tovarnah so pre zgodnji porodi dogajajo zelo pogosto; a živorojeni otroci so zelo slabotni in umirajo navadno prav zgodaj. Dokazi so to, da je vedno boljše če se ženska vzdrži tobaka.

Zabranjuje mladni kaditi. Neki zdravnik je preiškal 37 učencev v starosti 9 do 14 let, ki so se navadili kaditi. Nasledki kajenja so bili pri 27 učenceh jako žalostni: trpeli so na slabi prebavi, bitju srca, npr. intelekt je mnogo izgubil, bili so nagnjeni pitju alkoholnih pijač in njih krvni obtok je bil nepravilen; 12 učencev je mnogokrat tekla kri iz nosa, 12 učencev ni moglo vedno spati, eden je postal tuberkulozen. V krvi puščih otrok

se je našlo mnogo manj rdečih telesc nege pri drugih otrokih.

Zgodovina in učinek prvega cilindra. — Bilo je 15. januarja l. 1773, ko si je spoštovani londonski trgovec Hetherington nasedil svoj klobuk, hotel napraviti mal izprehod. Toda ta klobuk ni bil tak, kakorine so nosili drugi spodobni in spoštovani gospodje: bil je to nekak predhodnik današnjih neštevilnih cilindrov, s katerimi se pokrivajo možke glave kulturnega človeštva. Oni prvi poizkus, tega sedaj obče priznanega znaka „boljših“ krogov, je imel tedaj iznenadljiv učinek. Okrog vrlega in korajžnega trgovca se je nabralo — predno je še prišel daleč od svoje hiše — tako številno ljudi, da je morala poseči policija vmer. Hetherington je bil pod obtožbo splošnega motenja miru poklican pred lordmajorja, ker naj bi stal dobrih za celih 12.000 K! Dokazilni akti izkazujejo, da se je na ulici nabralo valed tega toliko ljudi, kar je imenovan imel na svoji glavi po njem takimenovani svilen klobuk z visoko konstrukcijo, s katerim se hotel oplašiti boježe ljudi. Resnično so razni uradniki izpovedali kakor priče, da je padlo pri tem nenavadnem pogledu več žensk v nezavest; otroci so začeli jokati in kričati, psi so lajali in neki čevljarški učenec, ki je prišel ravno iz neke trgovine, je imel to nesrečo, da si je v navalu ljudi okrog nositelja cilindra zlomil desno roko.

In to vse valed enega samega cilindra.

Na novejši štrajk se pripravlja v Parizu. — Kjer mislijo stopiti v štrajk — policijski agenti! Zahtevajo namreč zboljšanje plače. Pri tem se sklicujejo na okolnost, da so se v zadnjem času zelo podražila živila, mejtem ko so ostale plače iste, kakor so bile pred 20 leti.

Ogrski grof v Rusiji aretiran. — Pred kakimi štirimi meseci se je napotil ogrski grof Anton Karolyi s svojo motorno ladjo proti Črnemu morju, odkoder je nameraval priti v Baltičsko morje. Prevozil je Dnjeper in tudi nekaj drugih ruskih rek. Sedaj so mu pri Novem Giorgijevem, kjer se izteka reka Bug v Vislo, zaplenili ladjo, njega in njegove spremljevalce pa zaprli.

Neprijeten gost. V nekem hotelu v Brodih se je nastanil neki okrog 24 letni Rus. Hotelir je zahteval, da se vpiše v knjigo za tuje, naker je Rus pokazal hotelirju revolver. Ta je seveda zbežal ter poklical stražnike. Ko so ti prišli, je prišel Rus v sobi streljati. Ker se stražniki niso upali v sobo, so poklicali vojske, pa tudi ti so raje zunan čakali, kakor da bi šli dražiti divjega Rusa. Naenkrat se je slisal iz sobe silen pok. Šipe v okoliš so zaženketale ter se zdobile. Nato so vdrli vojski v sobo. Rus je ležal na tleh s krvavo glavo in brez zavesti. Čez nekaj dni je umrl. Pri njem so našli anarhistične spise v ruskem jeziku.

O Cooku je nedavno govoril v newyorskem znanstvenem „Patria-klubu“ profesor dr. Parker. Njegova odkritja o Cooku so bila za navzoče člane prava senzacija. Profesor je pravil o ekspediciji, katere se je sam udeležil leta 1897 s Cookom na goro Mac-Kinley v Severni Ameriki. Na goro nista prišla niti on, niti Cook. Fotografirala sta neke griče 30 kilometrov od Mac-Kinleya. Seveda se je pozneje šudil, ko je Cook dotične griče razstavjal in opisoval kot najvišje vrhove Mac-Kinleya. Ker je misli, da v Cookovi glavi ni vse v redu, je o stvari molčal. Bilo bi pa zanj nečastno, ako bi še dalje molčal. Če je bil Cook na severnem tečaju, tega on ne ve; ve pa, da je varal javnost takrat, ko je zatrdjeval, da je bil na Mac-Kinleyu.

Nemci na Moravskem in Šleziji. V popolnoma čeških okrajih Moravske je bilo v letih 1896—1900 med 1000 prebivalci 347 porodov, v popolnoma nemških krajih pa s istem času samo 337 porodov. — V Šleziji je bilo v popolnoma poljskih krajih 349, v čeških 323 in v nemških pokrajinah pa samo 321 porodov med 1000 prebivalci. — V Šleziji so se Poljaki pomnožili za 144, Čehi 166, Nemci samo za 55 duš pri 1000 prebivalcih. — To je nov dokaz, da je k ljub nemški gorji človeški življenj mnogo žla-vejši kot nemški in da ga ne bo še kmalu konec.

Oživiljanje mrtvih bitij z elektriko. Mlada ruska zbiravnica, dr. Luiza Robinovič vzbuja v učenjaških krogih v Njujorku veliko pozornost s trditvijo, da je iznašla aparat, s katerim bo možno z elektriko umorjena bitja zopet oživljati. V Edisonovem laboratoriju je svojo metodo tudi realizirala. Dali so ji po običajnem načinu z elektriko umorjenega zajčka. Položila ga je na svoj električni aparat in žujim eksperimentirala. Res se je kmalu pokazalo, da je pričelo zajčkovo srce iznova utripati in čez par hipov je bil zajček zopet tako živahen in tekal semintja, kakor pred ubitjem. G. ca dr. Robinovič meni, da bi se jej tak eksperiment bržkone posrečil tudi pri človeku.

Madžarska morala. V hotelu „Pri Labodu“ v Budimpešti se je nastanil mlado nedeljo zvečer neki eleganten gospod z 10-letno deklico. V knjigo ptujcev se je vpisal kakor oče s hčerjo. Vresterja pa se je zdela dvojica sumljiva in kotal je skazi lukajo ključavnice. Kar je tu videl, ga je napotilo, da je takoj pozval nekega detektiva. Tudi ta je nekaj časa gledal skozi lukajo in ko mu je bilo dovolj stvari, ki jih je videl, je potikal imenom zakona na vrata. Iznenadeni pohotnež se je izkazal, kakor bogat grajšček

PODRUŽNICA

Ljubljanske kreditne banke

Trst, Piazza della Borsa 10

Centrala v Ljubljani.

Podružnice v Celovcu, Sarajevu in Spiljetu

Delniška glavnica K 3.000.000.

Rezervni zaklad K 350.000.

obavlja najkulantneje vse bankovne in menjalne posle ter kupuje in prodaja pod jako povoljnimi pogoji

devize in vse vrste denarja. - Vloge na knjižice

obrestuje za sedaj s čistimi

4 %

Safe deposits.

Safe deposits.

Lastna delalnica.

Angelini & Bernardon

TRST, ulica San Nicolò 13

Uvoz in izvoz

orožja in streliva

Na željo se pošljejo ceniki zastonj in poštnine prosto.

10.000 UR

BUDILK, ZASTONJ

kakor božično darilo!

Vsakdo, ki naroči pred 15. decembrom mojo krasno Rem. Anker „PLAQUE“-zlatu uro (za gospode in gospe) z elegantno verižico za ceno Kron 18—dobi dobro

najnovejšo budilko zastonj.

Za vsako uro pisмено jamstvo za 3 leta. Najbolje je naročiti potom pošne nakaznice.

Uhrenhaus E. Weiss, Dunaj V. 2 St. Johanngasse 18/762.

UMETNI ZOBJE

Plombiranje zobov

Izdiranje zobov brez

vsake bolečine

— v zobozdravniškem kabinetu —

M. U. Dr. E. HELLMER in

A. LUKEŽ - Trst

Via Nuova št. 13, I.

Cene nizke M. Aite brez konkurence

Velika zaloga z manifakturnim blagom

ulica Nuova št. 36, vogal ul. S. Lazzaro, s podružnico ul. S. Lazzaro 8, si dovoljuje obvestiti glavno občinstvo in svoje cenjene odjemalce, da je jako pomnožila svojo zalogo kakor tudi povečala prostore s tem, da jo ustanovila sgoraj omenjeno podružnico zato, da more v polni meri zadostiti zahtevam cenj. odjemalcev.

V obeh prodajalnicah dobiva se razno blago boljše kakovosti in najmoderneje iz prvih tovarn, posebno pa snovi za moške in ženske obleke, srajce, ovratnike, ovratnice, tudi velikanski leboz platnata in bombažna blaga, prtove in pričeve, ter vsake vrste perila tudi od bombaža, ali platna. Veliki izbor vsakovrstnih odelj, kakor tudi kotre lastnega izdelka. Pletenike, svilopine, raznovrstni okraski za živilje in kitiljarske. VELIKANSKI IZBOR SNOVI ZA NARODNE IN OKSARSKE ZASTAVE IN NARODNIH TRAKOV ZA DRUŠTVENE ZNAKE.

Kupljeno blago, katero slučajno ni ugajalo, se zamenja ali pa se vrne denar brez nikakih zadržkov. Poskušati in se prepričati.

Svoji k svojim! Svoji k svojim!

Prodajalnica manifakturnega blaga

Brosch & Laurenčič

ulica Nuova št. 40 (vogal ulice S. Giovanni).

Veliki dohodi modernega volnenega blaga

fuštanja, lawn-tennis. Izbera šalov, fuštanjastih in volnenih maj, zaves iz blaga in čipk posteljnih pogrnjal, preprog itd. - Volnene in prešite odeje lastnega izdelka.

NARODNI TRAKOVI TER BLAGO ZA ZASTAVO.

Posebnost: Perilo, trliž in platno. - Drobnj predmeti. - NARODNI TRAKOVI

Cene, da se ni bati konkurence. - Blago ki ne ugaja se zamenja.

Vsled velike zaloge

sva vsemu zimskemu blagu cene zdatno znižala. Nobeden naj ne zamudi ugodne prilike in se toplo priporoča

Turdka Hedžet & Koritnik

vogal Tek. Verdi GORICA in Šolsk. ulice 5

NB. V zalogi se nahajajo primerna božična in novolet. darila, kakor

1 komad platna Konsum 15 metr. za K 8—

1 komad " " 23 " " K 12—

Lepi ostanki forštanja in volne se oddajo 20% pod nav. ceno. Na željo se pošljejo vzorci na dom.

Koloman Rosta iz Dunakea in priznal sledeče: Deklica je hči perice Marije Morvai iz Nove Pešte. Mati je bogatemu veleposelniku prodala svojo hčer za gotovo ceno, da bo tako še za časa vzgojena za ljubico bogatega čestitca. Grajšček je pripovedoval, da je pred kratkim poteval z deklico v spalnem vozu v Egipt. Deklica da je popolnoma razvita in ker dobiva mati svojo stalno mesečno rento, ni videl pohotnež v razmerju nič po zakonu kaznivskega. A sedaj se je zgodilo čudo! Modra nevestina oblast je izročila deklico društvu za varstvo otrok. Nevredno mater so pač, kakor je prav, zapeli, ali glavni krivec, pohotni grajšček, je ostal na svobodi.

Tudi to so specialitete madjarske „kulture“.

Tuzla in ne več Dolnja Tuzla. — Mestni občini Dolnja Tuzla v Bosni je skupno finančno ministarstvo dovolilo, da se ime mesta spremeni v Tuzlo.

Japonec o avstrijskem parlamentu. Dr. Ogawa, profesor prava na cesarski univerzi v Kioto, je bil v družbi poslancev Masaryka, Kremskega in Hribovskega navzoč pri neki debati v avstrijskem parlamentu na Dunaju. Ko so prišli vsi štirje gospodje na prosto, se je Japonec oddahnil in rekel: V avstrijskem parlamentu je sicer zelo zanimivo, a dela se v japonskem več.

Roparski umor v Pragi. — V praškem predmestju Hahm, v ulici Moldovska obala je bila najdena v svoji sobi, poleg prodajalnice, mrtva in orepna trafikantinja Bataz. Mrtvici so poskušali najprej, da bi odstranili nevarno žrtev, a ker to ni šlo, so jo razkili glavo. V trafikli je bil aretiran 16-letni deonar Resniček, za katerega se misli, da je sodelovanjem še dveh tovarišev izvršil roparski umor. Bil je popolnoma krvav, a v žepu so mu našli smotke.

Gospodarstvo.

Gospodarski stiki z Ameriko. V Pragi se je ravno kar mudil gospod Frank Sovak, šef baščine in prekomorske trdke Brodsky & Sovak v New Yorku, ki je bila kupljena od Ustredni banke čeških spuščen za na novostanavljačo se delniško banko Behemia in začel poslovati z dnem 1. januarja 1910 za njen račun. (Glej gospodarstvo vest v večeršnjem izdanju! Op. ured. Edinost“).

Darovi.

— Veseli lovci v gostilni J. Urdiha v Mavbinjah, od licitiranega osobito lepega „kljusca“ nabrali K 10, za moško podr. sv. Cir. in Met. Gosp. Henrik Malnič daroval 10 K in gosp. Andrej Tamašič 5 K in sicer polovico t. j. K. 7.50 za moško družo, in K 7.50 za zavod sv. Nikolaja v Trstu. Živeli! Denar brani uprava.

— Za veliki Ciril Metodov ples daroval je gospod Franc Hmelak veletržec v Trstu Kron 10. — Vlemlu rodoljubu iskrena hvala.

BRZOJAVNE VESTI.

Državni zbor.

DUNAJ 4. Zbornica je na današnji seji nadaljevala razpravo o proračunskem provizoriju.

Posl. dr. Laginja je rekel, da se v Avstriji vlada nemišleno in brez načel. Nemščina je uradni jezik, ne da bi se pri tem odziral na večino države. Uprava nima ni sledi kakih demokratičnih načel. Govornik se je pritoževal, kako zpuščena da je Istra; zahteval je enakovlačnost studij zagrebskega vseučilišča; na to je govornik polemiziral s posl. dr. Pittacco. Rekel je, da se v Avstriji ne more in ne sme vladati pod hegemonijo enega samega naroda, naj je to tudi nemški narod.

Posl. Daznyanski je rekel, da je zakrilil ministarski predsednik, ako ni mogla zbornica dolejš delovati, Bierneth jo je kar potisnil na stran, da je zamogel dati Ogrski koncesij. Kritikoval je potem narodne stranke, ki da so krive bednega stanja parlamenta.

Posl. Steinwender je v daljšem govoru kritikal državne finance. Grajal je, da se je najtežje posvojila stavilo v proračunski provizorij, prav tako je grajal, da se je deželni odstavil dozdajšnji delež 20.7 mil. kron od davka na žganje. Ako bo slabi finančni položaj trajal dalje, ne bo naša država finančno-jelno pripravljena za vojno. Zadnji dogodki v Bosni so povsledi oboroževanja naše armade, ali kaj koristi to, ako ne bomo za par let imeli denarja. Delegacije bodo brzkone sklenile gradnje novih vojnih ladij, vseh bo pa ta, da z gradnjo teh vojnih ladij povsledi vojno, potem izkrajimo na pripravi.

Potem ko je posl. Olesnicki pojasnjeval razmere v Galiciji, je bila razprava prekinjena in seja zaključena. — Prihoda seja v četrtak.

OGRSKA.

BUDIMPEŠTA 4. (Ogr. biro) Danes ob 11. uri predpoludne se je vršila v trgovinskem ministarstvu ministarska konferenca, na kateri so bili vsi člani kabineta. Na konferenci, ki je trajala do poludne, so dr. Wekerle, grof Andrássy in grof Zichy poročali o svojih zadnjih ardivencih pri cesarju.

BUDIMPEŠTA 4. Ogr. biro je zvedel, da pojdejo predsednik poslanske zbornice Aleksander Gaal, ter oba podpredsednika Ludovik Navay in Štefan Rakovszky v nedeljo zvečer na Dunaj in da se v ponedeljek ob 12.30 opoldne predstavijo cesarju.

Združene države in Nikaragua.

BEROLIN 4. „Magdaburg. Zeitung“ je prejela iz New Yorka: Vojni oddelek je sinoči izdal mobilizacijsko povelje in odredil, da se na 6 vojnih ladijah vrca 10.000 vojakov za Nikaraguo.

Potres.

TRAPANI 4. Včeraj ob 1. uri pop. so čutili v Camporeale močan potres, ki je trajal nekoliko sekund. Škode ni potres napravil.

Razpust angleškega parlamenta.

LONDON 4. Kakor se uradno naznanja, je razpust parlamenta določen za 8. januarja 1910. — Volitve pričnejo baje 13. januarja.

Požar v Baltimoru.

LONDRA 4. Na ameriško poslaništvo je sinoči došlo prvo uradno poročilo o velikem požaru v Baltimoru. Po tem poročilu je pogorelo 960 hiš. Dosele so našli 9 mrtvih.

BEROLIN 4. Wolffov biro je prejel o požaru v Baltimoru sledečo brzojavko: New York. — Predvčerajšnji požar v Baltimoru je bil neznan. Poškodovan ni bil nihče in nobenega človeka se ne pogača. — Škoda je skupno 300.000 dolarjev.

Viharji na Francoskem.

PARIZ 4. Po vsej Francoski so razsajali silni viharji, ki so povzročili veliko škodo. Potopilo se je več bark. Povadke so se rešile. Brzojavne in telefonične zveze z inozemstvom, s seboj s severom so zelo otežkočene.

Viharji na Angleškem.

LONDON 4. Skorsaj po vsej Angleški je včeraj po noči razsajal vihar izredne sile. Htrot vetra je znašala okroglo 70 milj na uro. Vihar, ki so ga spremljali silni nalivi, je izlasi hudo poškodoval brzojavne proge. Vihar je odnesel mnogo streh in dimnikov. Več rak je silno naraslo in so prestopile bregove. Iz vseh primorskih krajev poročajo o neurečah. Bati se je, da je ponesrečilo tudi mnogo ribiških ladij, ki se nahajajo na visokem morju.

LIVERPOOL 4. Pogrešajo parnik „Ellen Tanin“, ki prevaža pasazirje med Liverpoolom in otokom Man. Rešilne pasove in pošto vreo parnika so našli blizu Liverpoola. Sedi se, da je vihar zagnal ladijo proti skalovju v Merseyju, ki se je tam razbila in potopila. Na parniku je bilo 12 potnikov in 21 moških posadke, ki so brzkone vsi utonili.

Dunaj 4. — Dunajski inženir Rihard Kuchler je imenovan profesorjem zrakoplovstva in avtomobilistike na dunajski politehniko.

London 4. Politiki in cerkveni dostojanstveniki, pripadajoči več različnim strankam so izlasi manifest, v katerem zahtevajo, naj se uvedejo volitve po razmerju.

XXVII c. kr. državna loterija C. kr. ravnateljstvo državnih loterij priredi XXVII drž.

loterije, ktere čisti dobiček je namenjen vojaškim dobrodelnim namenom. Zrebanje se vrši neprekinčno 16. decembra 1909. Ta denarna loterija nudi 18.386 dobitkov v gotovini v skupnem znesku 514.800 K, med temi glavni dobitki 200.000 K, 40.000 K, 20.000 K. Strečke, ki stanejo 4 K so na prodaj pri ravnateljstvu drž. loterij na Dunaju, v loterijskih nabiralnicah, tobakarnah, menjalnicah, poštah in davčnih uradih itd.

MALI OGLASI:
je računalo po 3 stot. besedo; mastno tiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina stane 40 stotink. Plača se takoj.

Hrvatski vrtnar z dolgoletno prakso z dobrimi spričevali išče takoj službo v Trstu, ali zunaj Trsta. Pojasnila daje Inzeratni oddelek Edinosti. 2130

Glasovir in vijolino poučuje privatno učiteljski abiturient Sprejme tudi službo vzgojitelja. Naslov pove Inzeratni oddelek Edinosti. 2135

Kdo v okolici Trsta, na Krasu, ali pa na železniški progi Trst-Reka, Trst-Gorica in Trst-Ljubljana ima na prodaj mali dvorec (vilo) ali gospodsko hišico z vrtom, in to ne daleč od kolodvorske postaje, naj se prijavi pisмено na Inzer. o. d. e. l. k. Edinosti pod „DVOREC“. Dotični naj naznači točno koliko sob ima hiša, in ceno. 2181

Konj koleselj in voziček, pripravi za prevažanje mleka, novi kostrasti vrči raznih velikosti, razni stroji za shranjevanje mleka, izdelovanje masla, sploh vse potrebščine primene mlekarne, se prodajo. Pavel Barich, ulica Torre bianca 21. 2136

Štiridesetletni mladenič - mehanik v penziji, se želi poročiti z gospodično ali mlado udovo brez otrok z nekaj premoženja, staro 25-35 let. Oferte: „ZENIN“, poste restante, Barriera, Trst. 2138

Kedor hoče za novo leto slike imeti, naj se posli takoj fotografisti pri Antonu Jerkiču, Trst — Poste 10 — Gorica — Gosposka ulica 7. — Cene primerne krasnemu izdelku zmerne. 2129

Služabnika išče Hrvatska Hranilnica v Trstu. Stanovanje zastoj. Plača po dogovoru. Pismente ponudbe na Hrvatsko Hranilnico v Trstu, ulica San Sebastiano 6, I. n. 2133

Dobro vspevajoča podružna prodajalna na peciva odda se proti pupilarno gotovi varščini K 600 v najem. Pismente ponudbe pod „F. K.“ na Inzeratni oddelek Edinosti. 2127

Prodaja se nova harmonika po niski ceni. — Trst, ulica Commerciale št. 13. 2134

Prodaj hišo s tremi prostori, 80 klt. vrta in vodnjakom, Kron 4000, blizu postaje. Več se poizve v gostilni Živic, Vrdele. 2124

Slovenci in Mestjani! Dolžnost je vaša, da se poslužujete le v slovenski brivnici v ulici Sette Fontane 13, za kar se Vam toplo priporoča udani Anton Novak — Svojim k svojim! 2057

Otroška vrtnarica zmožna slovensčine in nemščine išče službo kot odgojiteljica. — Naslov pove Inzeratni oddelek Edinosti. 2112

Sprejme se takoj brivec - delavec, ki govori slovenski in italijanski. Več pove Jakob Živic, brivec v Barokvijah. 2100

Hrvat absolviran pravnik, večš slovenskega, italijanskega in nemškega jezika, daktilograf, izboren delavec, išče primerne službe za jutro. Ponudbe ie poslati upravništvu „Edinosti“. 2079

Andrej Jejič toči belo vipavsko vino po 32 nvč. liter v ulici Coroneo 29. Po dogovoru nižje cene. 2099

Zaloga krompirja, zelja, česna, čebule in sladke repe, August Zolija, Trst, ulica dell' Olmo št. 12. (2001)

Duje Ivanišević slatar in draguljar, Trst ulica sv. Sebastiana št. 6 Prodaja zlatih in srebrnih ur, veržic, prstanov, uhanov in ovratnic za ženske. LASTNA DELAVNICA. Sprejema popravila. Kupuje in zamenjuje staro roboto. Cene zmerne. 2089

Gostilničar Kulot „Pri treh prijateljih“ v Gorici, ulica Caserma št. 11, se priporoča z dobro kuhinjo in izvrstnim vinom. 1322

Restavracija stara, dobrodoša — v Ljubljani, se izvežbano — mu gostilničarju odda v najem — Prijazne ponudbe se prosil na Poštai predal 3 Ljubljana. 2083

Gostilna „Al Ginnasio“ ul. Squero novo 7 ima pijače in jedila prve vrste. Priporoča se slavn občinstvu za obilen obisk H. Kosič. 1237

Josip Stofa mizarSKI mojster, Trst, ulica Belvedere št. 8, izvršuje vsakovrstna mizarSKA dela.

Vzdramate se! „Slava kliče Slované na delo“. — Krasno izdelane razglednice. Založil in razpošilja Rudolf Može, Trst, vial Scalinata št. 1. 201

Vinarska in gospodar. zadruga v Dornbergu pri Gorici — ima na prodaj mnogo tisoč hektolitrov najzbojnejšega vina — med tem tudi sladkega a la „prosekar“. — Na zahtevo se služi z uzorci. 1947

LIKARNA U PAZINU
K SV. CIRILU I METODU
Vsi oni bolniki ki nimajo slasti do jedi, oni, ki trpi na kašlju, pljučnem kataru, težkemu dihanju, slabosti in bledeci, pripravijo se izlasi
Olje od polenoke pripravljeno z železom.
Isto je tako dobro sestavljeno da ga zamore piti tudi najzbojnejši bolnik. — Cena steklenici Kron 2.— Posebno pripravljeno za male otroke, blede, slabokrne. — Vsa navodila zdravila dobijo se samo v lekarni
sv. Cirila in Metoda v Pazinu
(ISTRA) ter se pošlje: po poštnem povzetju ali pa proti predplačju. — Navodilo za uporabo je priloženo — saki steklenici
Ista lekarna priporoča svoje leke kakor: švedske kapijice po K 1 in 2, mazilo proti kostobolju K 1. Železnato Kisa-Vino K 160 itd.

V SEM ONIM ki trpe na kašlju, pljučnem kataru, težkemu dihanju, slabosti in bledeci, pripravijo se izlasi
Olje od polenoke pripravljeno z železom.
Isto je tako dobro sestavljeno da ga zamore piti tudi najzbojnejši bolnik. — Cena steklenici Kron 2.— Posebno pripravljeno za male otroke, blede, slabokrne. — Vsa navodila zdravila dobijo se samo v lekarni
sv. Cirila in Metoda v Pazinu
(ISTRA) ter se pošlje: po poštnem povzetju ali pa proti predplačju. — Navodilo za uporabo je priloženo — saki steklenici
Ista lekarna priporoča svoje leke kakor: švedske kapijice po K 1 in 2, mazilo proti kostobolju K 1. Železnato Kisa-Vino K 160 itd.

“Terezija Markon”
naznanja slavnemu občinstvu, da je prevzela na lasten račun
- Gostilno „Alla Ghiacciaia“
Trst, Piazza S. Caterina št. 2.
Prostor je popolnoma na novo opremljen. Abolirna je postrežba natakarc. Točijo se izvrstna dalmatinska, furianska, istrska in vipavska vina ter i vrste pivo. Posebna pažnja se obrača kuhinji. Jedi so zaobljene z naravnim maslom iz Kanala (pri Gorici). Sprejme se naročnine kofe. — CENE ZMERNE. — POSTREŽBA TOČNA.
Govori se slovensko. Govori se slovensho.

“Jakob Klemenc”
izključno edini slovenski trgovec v manufakturni stroki v Trstu
naznanja slavnemu občinstvu, da so njegovi nasledniki gg.
G. Esposito & Bassa ul. S. Antonio 1
izstopili z dnem 1. oktobra t. l. iz trdke ter da je prevzel sam trgovino. V ta namen bo trgovina preskrbljena z raznovrstnim blagom manufakturne stroke, zlasti
šiviljskimi in krojaškimi potrebščinami.
Priporoča prav toplo tudi raznim narodnim društvom
narodne trakove in zastave. — Cene zmerne.

Službe išče 19-leten mladenič, zmožen slovensčine in italijansčine. Vstopi takoj kot služabnik ali sluga. Naslov pove upravništvu Edinosti. 2137

— Pijanost —
Pokušnja s Poudre-Zenento-m se dopsilje zastoj.
Nagnenje do opojnih pijač zamore se za vedno uničiti. Sutiñji pijanosti se sedaj lahko rešijo proti svoji lastni volji.
Iznel se je neškodljiv prasek Poudre-Zenento imenovan; jemlje se lahko, ter je pripraven za vnao starost in spol, ter se pomeša v jedi in pijači, ne da bi dotičnik za to vedel.
Poudre-Zenento je zajamčen kot neškodljivo sredstvo. Oni, ki imajo pijanca bodisi v družini ali v krogu znancev, naj ne zamude zahtevati brezplačne poskušnje s Poudre-Zenentom. Isti se pošlje v pismo. — Dopisovanje v nemškem jeziku.
POUDRE ZENENTO Co.
76, Wardour Street, London 271
Poština za pisma 25 stotink, za dopisnice 10 stotink.

Antonio Alberti
Trst, ulica Ponsiana 665
Izdelovanje in barvanje kožuhovine.
Zaloga in bogata izbira vsakovrstnih kožuhovin. — Prevzema naročbe in vsako popraviljanje. — Čisti in pere vsako vrst kožuhovine.

Vsakovrstne ranitve
se morajo strogo varovati pred vsako nesnago,
ker ta poslednja lahko povzroči težke in neozdravljive rane. Že 40 let se smatra **Praško domačo mazilo** za najuspešnejše sredstvo, ki varuje raner pred nesnago, blaži unetje in bolečine bladi te pospešuje zarastek in zaceljenje.
Poštne pošiljke vsaki dan.
Cela skatlja 70 stot., pol skatljje 50 st. Po pošti proti predplačju K 3-16 se pošljejo 4 skatljje in za K 7— 10 skatlj postnine prosto na vse kraje avstr. ogrske monarhije.
POZOR na ime izdelka izdelovatelja, ceno in varstveno znamko. Pristno samo po 70 stot.
GLAVNA ZALOGA
B. Fragner c. kr. dvorni zalagatelj ::
Lekarna „PRI ČRNEM ORLU“
Praga, Mala stran, vogal Nerudovih ulic 203
Zaloga v avstro-ogrskih lekarnah.

Plemenske kokoši
najboljše, zimske nosilke (barve na izbero) 20 kom 5 mesecav starih, prosto na vsako postajo Kron 30.—; 6 komadov K 9-50.
L. Altneu, Werschetz, Ogrsko.

+
Podpisana javlja tužno vest, da je njih oče
Šudvik Vekjet
danes zjutraj v dobi 49 let po kratki bolezn mirno v Gospodu zaspal.
Pogreb bo v ponedeljek ob 2-30 popoldne iz hiše žalosti sv. Mar. Magd. zgornje št. 130 na pokopališče k av. Ani.
TRST, dne 4. dec. 1909.
Žalujoča rodbina Vekjet.

DANIELE PILLINTRST - ulica Acquedotto 94
TELEFON 241**Velika zaloga gašenega in živega apna.**

Tovarna cementnih plošč in zaloga oglja za peči.

Ni treba več užigalic!

En sam pritisk proizvaja ogenj!

Imperator

Zepni užigalice in ob enem elegantna, najfinije niklova, jedinstvena, a vrlo praktična stetička, za prižigati s eno roko, absolutno varna, traja mnogo let. Cena 1 komad K 3.-, 3 komadi K 8.-, 6 komadov K 15.-. Poleg vsakega komada nastane opis. Pošila se proti naprej poslani dotični svoti franko, ali priporočeno (35 vinarjev več).

Exporthaus Königsberg 607 Ogrska

V prodajalnici manufaktur. blaga v ulici Giulia šte. 5

tik slaščičarna NAGY

dobi se raznovrstno blago, kakor na primer fuštanj, pletenine, nogovice, izdelano perilo in na meter. Velika izbira drobnih predmetov. — Cene brez konkurence.

Interesantno naznanilo!V dobroznani prodajalnici izgotovljenih oblek v Trstu, ulica Arcata št. 1, bo ob priliki praznikov na razpolago **VELIKA IZBERA oblek, paletot, ulster, jop, hlače iz bombaževine in volne, oblek za dečke in otroke po cenah, da se ni bati konkurence.**

Velika izbira konfekcijskega blaga za obleke po meri.

Viktor Piscur

ulica Arcata 1, blizu gostilne All' Antico Ussaro.

Caro & JellinekDružba z omejenim poročtvom
Internacionalno prevažanje in selitve
na vse kraje
s posebnimi zaprtimi vozovi.

Sedeži na Dunaju, v Budimpešti in v Lova.

Telef. 16-27. Trst - Ulica Carradori 15 - Trst.

V dobro znani pekarni

Ulica Solitario št. 25.

(vogal trga mestne bolnišnice)
dobi se večkrat na dan vsake vrste svežega kruha, raznih vsakovrstnih sladčic in bogato zalogo

likerjev.

Dostalja se kruh tudi na dom.

Za obilna obisk se priporoča udani

August Purkart

Edina od o. kr. namestništva avtorizovana obrt za pokenčavanje podgan, miši, lisic, krto in vseh mrčesov, stenic in vseh drugih živali

CARLO JENULL

Delalnica in zaloga TRST, ulica Tesa šte. 30 pritličje.

Podpisani priporoča slavnemu občinstvu svojo dobroznano gostilno

„AI DUE RASPI“

ulica dell' Istituto št. 2

Kjer toči najbolje vpravko in črno istrsko vino. Ivrstna domača kuhinja. Postrežba točna. — Cene zmerne. Za obilni obisk se priporoča udani

Fran Kodrič.

FILIP IVANISEVIČ

zaloga dalmatinskega vina

lastni pridelek v Jesenicah pri Omišju

v ulici Valdirivo št. 17 (Telefon 1405)

v kateri prodaja na malo in veliko. — Nadalje priporoča slav. občinstvu svoje gostilno „All'Adria“ ulica Nuova št. 11 in „Al fratelli dalmati“, ulica Gudecebe št. 8, v katerih toči svoja vina I. vrste.

Prilika! Prilika!
V prodajalnici izgotovljen. oblek in krojačnic**M. FARCHI, TRST**

ulica Giacinto Gallina 8 (ex ul. Legna).

Prodaja oblek

površnikov, paletot in hlače. — Najfineje blago. — Cene čudovito nizke.

Pozor na naslov.

Odlikov. tovarna glasovirjev**E. WARBINEK**

Trst - Piazza Carlo Goldoni 12

(vogal Corso—Via Nuova)

Specijaliteta pianinov — glasovirjev svetovnih trvd STEINWEY in JONS

v New-Yorku, SCHWEIGHOFER itd.

Elek. pianini, orkestr., harmoniji

Izposojuje. — Menjuje. — Daja na obroke.

Popravlja. — Akordira po zmernih cenah.

Hermangild Trocca

Barriera vecchia šte. 8

ima veliko zalogo

mrtvaških predmetov**VENCI**

od porcelana in biserov vezanih z medeno žico, od umetnih cvetice s traskovi in napisi.

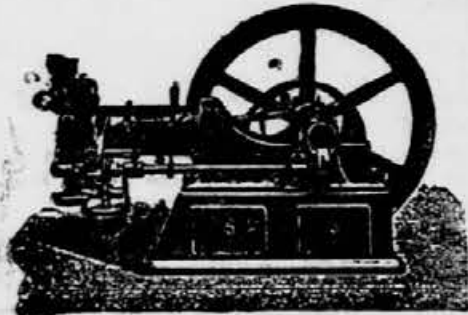
Sliske na porcelanastih ploščah za spomenike

Najnižje konkurenčne cene.

Priporoča se slavnemu slov. občinstvu gostilna „Alla Stella“

Trst, trg Carlo Goldoni šte. 7, ki ima na razpolago Spatsensko in marčono pivo kakor tudi dobroznana vina istrsko, dalmatinsko in furlansko. Vedno dobro pripravljena domača kuhinja.

Postrežba točna. Cene zmerne.

Ingen. Bednarz Ferruccio

TRST

Zehnični zavod - Ulica San Lazzaro št. 16

Motori na plin, benzin, nafto in petrolin.

Centralni toplovodl.

Velika zaloga praznih buteljk

TRST, Via delle Ombrelle 5. - Telefon št. 71, Romano II.

GUIDO e UGO COEN

100.000 buteljk od šampanjca za refošk. Prodajajo in kupujejo se buteljke vsake vrste za refošk, šampanje, bordeaux, rensko vino, konjak itd. — Velika zaloga buteljk od pol litra in 1 in pol litra. Damjane iz stekla opletene. Prevzamejo se dopošiljave na deželo. Kupuje razbito steklo vsake vrste.

ZA JESEN IN ZIMOpriporoča
trvdka**Bohinec & Co.**

TRST

ul. delle Torri 2 -- ul. S. Lazzaro 17

(za cerkvijo sv. Antona novega)

svojo bogato zalogo

izgotovljenih**oblek**

za gospode in dečke ter mične novosti v konfekciji

ZA DAME IN DEKLICE.**Obleke po meri**

Solidna postrežba. — Znanj nizke cene.

Prodajalnica moških oblek in blaga

„All' Operaio“

Trst - Corso 47 - Trst

VELIKA IZBERA

izgotovljenih oblek

za moške, dečke in otroke.

Zaloga tu- in inozemsk. blaga

Izdelujejo se obleke po meri.

8700 ženskih srajc iz kon-
licitacije. — Iste so iz najfinjšega chif-
fona s švicarskimi cipkami in ajour, te
se pošiljajo po povzetju po K 185 komad.790 posteljnih odej iz naj-
finjše tkanine, šite z gubicami, v vseh velikostih.Popolna garnitura, obstoječa iz 2 pernic,
6 blazin K 14-30.**Emanuel Rotholz**

Dunaj, VII, Neustiftgasse 77.

Naročila morajo dospeti na Dunaj
najpozneje v sredo.

Dopisovanje v vseh jezikih!

Albert Faber

Zaloga gozdnih proizvodov in kuriva,

tovarna za brezplinske briquete iz

drvenega oglja, se priporoča v zalaganje

hrastovih in bukovih drv prirejenih za peč

angleškega in inozemskega svetlega premoga —

brezplinskih briquetov iz drvenega oglja „BOULES“ v

veliki jajčji obliki za vsako kurjavo. Zareči komadi

v (mali jajčji obliki) za odprto ognjišče in likanje.

Naročbe, ki se izvrše točno, je nasloviti na

tovarniško pisarno:

Trst — Via della Tesa št. 22

ali na naročilno pisarno v Trstu pri trvdki

GIOV. ANGELI ul. Vinc. Bellini šte. 1

(nasproti cerkvi novega Sv. Antona.)

Liniment Capsici Comp.

nadomestek za

Pain-Expeller s sidrom.

Ob nakupovanju tega priznanega

zdravila, ki je na prodaj v

vseh lekarnah, pašiti je na

znamko „SIDRO“ in trvd-

ko „RICHTER“.

Zaloga ovsa in klaje

Predaja tudi koruzno parje za postelje

M. ud. ZERQUENIA

ulica Luigi da Palestrina 2 (ogel ul. Coroneo)

JADRANSKA BANKA v TRSTU

Filijalka v Opatiji

Via della Cassa di Risparmio št. 5 (lastno poslopje).

Filijalka v Opatiji

KUPUJE IN PRODAJA

-- VREDNOSTNE PAPIRJE --
(RENTE, OBLIGACIJE, ZASTAVNA PISMA,
PRIORITETE, DELNICE, SREČKE i. t. d. i. t. d.)-- VALUTE IN DEVIZE --
PREDUJMI NA VREDNOSTNE PAPIRJE IN BLAGA
LEŽEČE V JAVNIH SKLADIŠČIH.

ESKOMPT MENIC IN INKASO. BORZNA NAROČILA

SAFE — DEPOSITS —
PROMISE K VSEM ŽREBANJEM. —

ZAVAROVANJE SREČK.

MENJALNICA.

VLOGE NA KNJIŽICE.
-- TEKOCI IN ZIRO RACUN --
VLOZENI DENAR OBREŠTUJE SE
OD DNE VLOGE DO DNE VZDIGA.STAVBNI KREDITI — KREDITI PROTI
DOKUMENTOM VKRCAJJA. —

Uradne ure: 9.—12., 2-30—5-30. — Brzljavi: „JADRANSKA“ — Trst. — Telefon: 1463 in 1793